

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 28.— Cor.
Pe jumătate an 14.— „
Pe 3 luni . . . 7.— „
Pe o lună . . . 2.40 „

Pentru România și străinătate:

Pe un an . . . 40.— franci
Telefon
pentru oraș și interurban
Nr. 750.

ROMÂNUL

ADMINISTRAȚIA
Strada Zrinyi N-rul 1/a
INSERTIUNILE

se primesc la administrație.
Mulțumite publice și Loc
deschis costă șirul 20 fil.
Manuscrise nu se in-
napolază.

Cronică din Bihor.

Adunarea poporală la Rieni. — D. N. Petra explică legea electorală. — Preotul în frunte. — Dr. Ciordaș. — Poporul cere să i se vorbească. Aderență la rezoluția din Ileanda. — Femeia română.

Beiuș, 29 Iunie.

Șicanele puse la cale contra partidului naționalist din Beiuș, de către protopretorele Tempelean Dezső, în loc să aibă rezultatul la care se aștepta omul acesta, au îndârjit poporul și însuș el cere ținerea de adunări chiar în acest protopretoriât. De fapt comunele din jurul Vașcăului au o conștiință națională pronunțată. Asta o știe și stăpânul dela Vașcău, și de aceea a căutat și caută să ne facă neplăceri, sufoacănd în germene ori ce mișcare naționalistă și a declarat, că va opri toate adunările ce se convoacă pe teritoriul domniei sale. Totuș s'a resgândit, că la Rieni, comună fruntașă, nu ne-a oprit, ci s'a mulțumit să facă a adevărată odiseadă din convocarea noastră. Nu sunt împrejurările de așa natură ca acum să ne ocupăm de această nouă apucătură a dlui protopretore, înregistrăm numai faptele, ce ne-au procurat mulțumire sufletească.

Duminecă pe o vreme frumoasă de vară a plecat din Beiuș la Rieni d. adv. Dr. Ioan Ciordaș și d. Ioan Petra, contabil. Nesciind-se cu siguranță, dacă adunarea se va ține sau nu, mai mulți n'au plecat. La marginea satului i-a întâmpinat primarul cu mai mulți țărani, cari ceruseră ținerea adunării comunicându-ne că Sâmbătă seara târziu a sosit „permisiunea”. Imdată vestea sosirii noastre se lățise în toate părțile și la ora 11 a-

veam în față un număr mare de țărani din Rieni, Sudriș și Petrieni.

Adunarea se deschide prin cuvintele președintelui ei, preotul Terenție Popa, spunând oamenilor scopul întrunirii. Li sfătuiește ca un bun părinte să fie cu luare aminte și să se rețină dela ori ce tulburare sau manifestațiune sgomotoasă, nu cumva să dăm prilej celor 6 jandarmi și dlui protopretore, care — sunt de față — să afile motiv de disolvare a adunării. Aceste declarațiuni și sfaturi ale părintelui au făcut impresie bună, și din ochii și expresia feții țăranilor strălucea bucuria, că văd în fruntea adunării pe bunul lor părinte sufletec.

Primul orator a fost d. Nicolae Petra, vorbind ascultătorilor despre legea electorală, disecând-o și analizând-o aproape paragraf de paragraf în dispozițiile ei cu privire la dreptul de vot.

A demonstrat într'un stil frumos, dar totuș pe înțelesul poporului, că legea nouă sub masca lărgirii drepturilor constituționale, ni le răpește și pe cele ce le avem, pentru că censul intelectual plus contribuția directă de 20 cor. face pentru noi iluzoriu tot dreptul de vot. Trăim în locuri unde nu avem pentru ce plăti 20 cor. dare directă. Iar pe baza testimoniuului de pe clasa VI nimeni nu mai nădăduiește să aibă vot, că doar peste 20 ani cine crede să aibă viață această monstruoasă lege? Până la noua lege electorală, ce nădăduim că se va face, voturile țăranilor după locurile muntoase se vor mai reduce în mod simțitor, prin moarte și divizarea moșiei.

Discursul a plăcut mult și nu arareori a fost subliniat de vii aprobări.

D. Dr. Ioan Ciordaș le-a vorbit apoi des-

pre noua arondare a circumscripțiilor de votare, ajungând la concluzia firească că comuna Rieni ar fi cea mai potrivită pentru formarea unui cerc de votare. În chipul acesta alegătorii n'ar trebui să meargă cale de 20—35 km. depărtare la Beiuș să voteze, când comuna Târcaia, sat unguresc la o depărtare de 4 km. de Beiuș formează un cerc de votare.

În urma acestei vorbiri elocvente adunarea primește propunerea să se înainteze ministrului o rugare pentru îndreptarea greșelilor făcute cu arondarea centrelor de votare.

D. Ciordaș a vorbit apoi despre situația politică; despre adunarea din Ileanda-mare făcându-le cunoscute toate punctele rezoluțiunii de acolo. Iar când au aflat că la Ileanda-mare și Alba-Iulia s'au adunat câte 8—10,000 ascultători, cuprinși de o emoție puternică din public s'au auzit următoarele declarații: — „In dvoastră și în ei e nădejdea noastră!”

A amintit de tratativele lui Tisza cu Români, de cazul lui Tisza-Vaida, care era comentat și de țărani cu observări satirice.

Poporul cerea cu insistență să vorbească oratorul cât de mult, că de mult n'a mai auzit așa sfaturi înțelepte.

„Te ascultăm până dimineață domnule!” strigau țărani.

La sfârșit adunarea a primit cu mare însuflețire următoarea rezoluțiune:

„Românii bihoreni întruniți în adunare poporală la Rieni în 28 Iunie 1914 st. n. luând act despre hotărârile aduse în adunarea poporală din Ileanda-mare se alătură cu însuflețire acelei hotărâri!”

S'a făcut apoi și o adresă de aderență către partid și comitat.

După adunare a fost masă la părintele Terenție Popa, și dna preoteasă, o româncă

Chestiunea educațiunii sistematice în gospodărie și industria de casă.

De Valeria Greavu,
directoara internatului „Asociațiunii”.

Doamnelor și domnilor,

Unul din cele mai frumoase rezultate la care a ajuns mișcarea feminină din Apus în ultimii ani, este convingerea, că femeia trebuie să se reîntoarcă la adevăratul și firescul ei rost: *acela de a fi stăpână în împărăția casei sale.*

Rostul acesta aproape îl uitase în lupta înverșunată ce a dus pentru câștigarea drepturilor ei — unele legitime — și el apare ca o descoperire nouă, un câmp nou de activitate, unde inteligența femeii, destoiniciile ei, cunoscutul ei spirit de jertfă, puterea ei de muncă, iubirea de neam și iubirea de aproapele gădesc teren prielnic a se desvolta pentru binele celor ce o înconjoară, pentru fericirea familiei, a societății, a neamului, pentru ușurarea traiului celor de azi, și pentru un mai senin viitor celor de mâine.

Inzestrată de natură cu multe calități, femeia are o menire mai frumoasă, mai mare și mai hotărâtoare pentru progresul omenirii decât suntem obișnuți a o considera.

Cu drept cuvânt s'a zis că *femeia crește po-*

poarele, căci baza unui popor e familia: dela organizarea ei, dela armonia vieții de familie, dela bunăstarea ei, depinde progresul și bunăstarea neamului, și e fapt cunoscut, că toți oamenii mari, eroi, învățați, artiști, au avut de mame femei superioare. Dela dragostea de neam, deal sentimentul de datorie ce a știut femeia să sădească în inimile fiilor ei, a atârnat adesea soarta unei țări, și putem fi mândre de frumoaseleilde ce ne-au lăsat străbunele noastre romane și Doamnele Voevoșilor români.

Deși soarta unui popor depinde în mare măsură dela educațiunea pe care copiii o primesc în casa părintească, dela sentimentele pe cari le infiltrează mama în sufletul curat al copilului, și care rămân neșterse întreaga viață — cu toate acestea, până în zilele noastre nu s'a gândit nimenea la o pregătire a fetelor pentru această însemnată misiune ce sunt chemate să îndeplinească, ci s'a lăsat totul în grija instinctului feminin.

Progresul realizat pe toate terenele cere dela femeia de azi o cultură generală și cu baza solidă pentru a putea corespunde pe deplin chemării ei de soție și de mamă.

Ea nu va fi numai femeie, ci și o tovarășe inteligentă a soțului, care să-și dea seama, că menirea ei este să întregească ființa lui căutând să-l înțeleagă, să-i ușureze sarcina vieții — adesea foarte grea în lupta pentru agonisirea traiului — făcându-i plăcută viața în familie, știind să-l încurajeze cu vorba și cu fapta, să-l

mângâie, să-l sfătuiască și să-i stea alături în momentele de grea cumpănă.

Educațiunea copiilor se îngreunează din ce în ce mai mult și împrejurările fac, ca responsabilitatea ei să cadă în mare parte asupra femeii; care în zilele noastre nu mai poate fi numai *ingrijitoarea* copiilor ei, ci trebuie să fie și *instructoarea* lor și *conducătoarea* lor *sufletească*, căci ea este aceea, care trebuie să îndrumeze sufletul copilului pe cărarea virtuții, și nimic nu are o influență atât de hotărâtoare asupra caracterului, ca exemplul părinților, și în special al mamei.

Amabilitatea, dorința de a face bine, îngăduință pentru cei bătrâni și neajutorați, milă pentru cei nenorociți, modestia, spiritul de jertfă de sine, statornicie în credința strămoșilor noștri, păstrarea limbei și a frumoaselor noastre datini străbune, ar trebui să fie zestrea cu care mama să împodobească sufletul copiilor ei.

Pentru aceasta vom căuta să dăm fetelor o cultură generală, să le desvoltăm puterea de judecată și interesul pentru tot ce le deschide un orizont mai larg spiritului, pentru că: cu cât va fi mai luminată femeia, cu atât mai mult își va da seama de importanța ei, și cu atât mai conștientă va fi de datorile ei și de frumoasa ei chemare. Este greșită ideea, că femeia care și-a câștigat o instrucțiune mai îngrijită va dispregui multămirea de a fi la casa ei; întocmai precum bărbatul care muncește mult cu creerul,

inflăcărată vrednică tovarăşa de luptă națională a soțului ei, prin felul de gândire, interesul ce-l poartă cauzei românești, ne-au făcut o impresie adâncă.

Și d. protopretore care făcea glume pe socoteala naționalismului dnei, a fost silit să încaseze un răspuns care i-a rumenit fața nițel.

Coresp.

Adunările populare din Oradea și jur. Ni se scrie: „Ați scris într'un număr recent al ziarului *Dvoastră* că în Oradea și în satele din jurul ei se vor ținea mai multe adunări populare. — Cu regret trebuie să constatăm faptul, că — cu puține excepțiuni — cel chemați cu organizarea și ținerea adunărilor înoată în indiferențismul cel mai condamabil. După cum suntem informați, în Oradea trăiesc vre-o 16 advocați români, toți fii ai poporului nostru obidit, dela ei trăiesc, prin urmare sunt datori să țină la leagănul care i-a lului și crescut. — De astădată avertizăm pe calea aceasta pe cei nepăsători, nu facem personalități în speranța, că toamna va afla rândurile advocaților din Oradea bine organizate și gata de luptă”.

Cont. Czernin la regele Carol. Ni se comunică din București că imediat ce s'a comunicat la București știrea atentatului dela Serajevo, contele Czernin, ministru Austro-Ungariei, s'a prezentat în audiență la M. Sa regele, pentru a-i comunica trista veste. R. Sa regele a rămas adânc consternat de această veste tristă.

Daneff și România. ...E drept că mișcarea agrară din 1907 a făcut pe mulți să creadă că România e o țară pe care nu se poate conta. Se zice că unul din argumentele dlui Daneff spre a explica refuzul său la toate pretențiunile României, a fost: „a doua zi după declararea mobilizării în România, țăraniile acesteia, se vor răscula”. D. Daneff se inspirase într'o vreme dela Petersburg, și zările rusești pe timpul războiului balcanic trămbătau acest argument al dlui Daneff, cu multă tărie; d. Daneff s'a inspirat și dela Viena; și aci s'a crezut cu convingere într'o vreme, că ori ce mobilizare în România va fi urmată de revoluție și pe baza acestei credințe a fost sfătuit d. Daneff să atace pe coaliția săi. — Mobilizarea din 1913 a arătat contrarul, a arătat că țărâ-nimea românească e mai presus de interesele ei proprii

și se poate ridica până la priceperea intereselor mari de stat, de patrie”... („Noua Rev. Rom.”)

Dispoziția în armată. „Reichspost” publică dela un înalt ofițer un articol deosebit despre dispoziția provocată de atentatele din Serajevo în armata comună. Iată ce scrie acest ofițer: „Acum s'a făcut cea mai îngrozitoare provocare: omorârea moștenitorului nostru prin asasini, cari au făcut „studii” și au „lucrat” în Belgrad. Momentul e bine ales. Rusia stă azi gata de războiu, ea și-a pus armata în ordine cu o neînțeleasă înfrigurare de înarmare și mobilizare chiar pentru vara aceasta, ca și când ar fi avut cunoștință, că va urma un eveniment, care va constrânge chiar și pe îngăduitoarea Austro-Ungarie să prindă armele.

Nimic nu va putea face ca armata să se îndoiască în convingerea ei că între pregătirile de războiu rusești și între avizul trimis din Belgrad la Petersburg care anunța evenimente iminente, cu consecințe grave, în teritoriul anexat — manevrele au fost anunțate cu luni înainte — este o strânsă legătură, ori cât li s'ar face factorilor responsabili ai Rusiei concesiuinea că n'au fost orientați asupra naturii acestor evenimente. Asasinarea moștenitorului e pentru noi un sem, că a bătut oră II.

O broșură interesantă este a patra ediție din Berlin-Bagdad de Dr. K. von Winterstetten (Muenchen, Lehmann). Din ea reiese ce mare importanță au Româniile pentru Germanii și ce cred Germanii că țara lor și Austria, aliata lor, trebuie să facă în folosul Românilor, ca să aibă prieteni.

Întâi: el cere României ca necondiționat să facă o politică de pe urma căreia Austro-Ungaria să fie silită a se reforma înăuntrul său, pentru ca, după reformă iarăș să devie cu puțință vechiul raport de prietenie între Viena și București (p. 74). — Al doilea: el cere ca Berlinul, în mod oficial să comunice Vienei că imperiul german nu mai consideră Austria ca un sprijin, ci ca un pericol grav; că Austro-Ungaria trebuie să-și refacă administrația și armata, pentru că în orice caz să facă posibilă alianța cu România; și din cauza aceea Viena să ceară o lege de naționalități satisfăcătoare și o lege electorală dreaptă (p. 78). — Al treilea: Dacă guvernul Vienei nu va apuca pe acest unic drum

bun, imperiul german să se despartă de monarhia dunăreană, să o lase în grija sa proprie, adevăc s'o lase pradă disolvării (p. 78).

Ce scriu alții. „Bătrânii noștri, crescuți în credința utilității unei alianțe intime cu vecinii apuseni, tineri neîncrezători în intențiile Rusiei, elemente democratice neîmpăcate cu procedurile secției a treia, toți credeau că Ungaria își va pricepe în fine rostul ei de monarhie a naționalităților. Dar istoria ne e martoră: evidența unei greșeli politice nu înseamnă și puțința sau voiața de a o îndrepta. — Este un fatalism politic, un determinism istoric, mai presus de ori ce critică și de ori ce putere de stăvilire. S'a spus că Roma va pieri prin latifundii, dar nu s'a împiedecat prăbușirea imperiului roman. — Monarhia franceză știa că merge spre prăpăd și a alergat spre revoluție. Lui Napoleon I s'au arătat greșelile politice sale antienglezești și antirussești, după cum lui Napoleon al III-lea i s'a spus că Germania era gata de războiu și că îl dorea? Dar Turcia nu a avut profeti? Ajunge un moment de strâmtoare politico-socială când nu mai e chip de dat îndărăt, și întregul ruaj al statului împinge spre un desnodământ evident, dar de neînlaturat. — Când vedem cum Ungaria, spre a protegi o minoritate, uită situația ei geografică și etnică, ne întrebăm fără ură, dar cu o arzătoare curiozitate: dacă nu a intrat și ea în făgașul unei fatalități istorice? Dar pe acest povârniș Ungaria trăiește și pe Austria. — În adevăr, Bismarck, căruia îi plăceau formulele lapidare, spunea, că afacerile orientale nu pretuiău nici cât ciolanele unui soldat pomeranian. Ipnotizat de granițele Franței, ale Rusiei și de amenințarea maritimă a Angliei, cancelarul privea cu dispreț spre răsărit. Și după Sadova ce sfat mai bun putea da Austriei decât să împingă spre orient: „drang nach Osten”? Austria a „împins” politicește și economicște, devenind o monarhie orientală dunăreană și balcanică. Dar această opoziție a avut un efect neașteptat: deplasarea centrului de gravitate al politicii austriece, dela Berlin spre răsărit. — Contele Aehrenthal prin anexarea Bosniei și Hertegovinei a dat o nouă și destul de vertiginoasă impulsie politicii Austriei. Din punctul de vedere care ne interesează, vecina noastră de peste Carpați cu cât își întindea zona de înrăurire, cu atât îndepărtându-se dela focarul de germanism, dela matca ei germană, cu atât se excentriza, dând mereu peste naționalități, cari nu aveau nimic comun cu interesele de rasă ale monarhiei. — Că prin nevoi de echilibru internațional Austro-Ungaria nu are decât greutăți interne stăpânite încă, e foarte adevărat. — Dar tot adevăr e că o monarhie care numără atâtea naționalități nu poate face o politică internă de exclusivă supremație în folosul unei rase care față de celelalte mai numeroase se prezintă și sub aspectul unei politice de clasă. — („Universal”. — G. Diamanti).

are și ea trebuința de liniștea și de mulțămirea pe care i-o dă viața familiară.

Femeea care și-a îmbogățit cunoștințele și s'a obișnuit a munci, va conduce casa ei cu mai multă pricepere decât aceea, care a pierdut anii copilăriei în neactivitate.

Educațiunea fetelor are să fie deci îndrumată astfel, ca ele să-și însușească toate calitățile cari fac din femeie o bună și luminată soție și mamă, și o folositoare membră a societății: sănătatea, puterea, morala unui popor, atârnă în primul rând dela viața de familie și femeea creiază și conduce această viață.

Deși progresele tehnice au ușurat mult ocupațiunile casnice, totuși mai sunt o mulțime de indeletniciri practice indispensabile pentru conducerea casei, și ele vor fi pentru femeea luminată mai ușoare și mai interesante decât pentru aceea, care nu-și dă seama de importanța lor.

Tocmai aceste progrese tehnice aplicate cu inteligență în economia de casă, lasă femeii luminate timpul necesar ca să se ocupe și mai departe de tot ce se petrece în jurul ei, să-și sporească cunoștințele prin lectură, să ia parte activă la tot ce poate să aducă un serviciu societății din care face parte, neamului ei, și în general progresului omenirii.

Femeea, care prin educație a ajuns la o rotunjire a ființei sale, la o superioritate sufletească și intelectuală, va fi fără îndoială o tovarășă de viață mai înțelegătoare, mai bună, o mamă mai conștientă, o membră mai folositoare societății.

— A conduce o casă înseamnă a ne strădui — folosindu-ne de inteligența și de cunoștințele noastre — să procurăm membrilor familiei bunăstarea și mulțămirea cea mai completă cu mijloacele de cari dispunem, și e o artă să ști întrebuița bine inteligența, timpul și banul.

Pentru a coresponde chemării sale, femeea trebuie să intrinsească calități fizice, morale și intelectuale precum: sănătatea, care ne e necesară pentru a putea suporta oboselile și grijiile ce ne impun o conștiințioasă conducere a casei, apoi: curățenia, rânduiala, activitatea, prevederea, judecata, memoria, purtarea de grije a toate sau vegherea, energia, răbdarea, blândețea, iubirea de adevăr și de frumos. Aceste calități trebuie să căutăm a le desvolta în măsură cât de mare, căci dela aceste însușiri ale femeii atârnă nu numai buna chivernisire a averii dar și bunăstarea casei, mulțămirea și buna înțelegere în familie. Una din cele mai principale preocupări ale noastre în educațiunea tineretului, ar trebui să fie purtarea de grije pentru păstrarea sănătății, această puternică temelie a puterii de muncă și a dragului de viață.

Mai ales femeia trebuie să cunoască studiul igieniei, modul de a preîntâmpina morburile printr'o rațională îngrijire a corpului, prin hrană și îmbrăcăminte corespunzătoare, căci ei îi este incredințată sănătatea soțului, a copiilor și a tuturor membrilor familiei și dela priceperea și grija ce o poartă tuturor celor dimprejur, atârnă fericirea lor. *Temelia* sănătății noastre se pune în anii cei dintâi ai copilăriei; nepăsare

sau nepricepere în ce privește îngrijirea copilului mic, nepricepere în alegerea, pregătirea și servirea hranei, în alegerea îmbrăcăminte, lipsa de atențiune cu privire la ținuta și mișcările copilului, lipsa de curățenie, lasă toate urme adânci pentru întreaga noastră viață.

De aceea nu e suficient ca școlile să corespondă condițiilor de igienă impuse de autorități, ele trebuie să dea copiilor, în special fetelor ocaziunea de a cunoaște în mod practic mijloacele prin cari ne putem păstra sănătatea și modul în care trebuie să îngrijim bolnavii.

Al doilea factor important pentru existența noastră este hrana.

Strămoșii noștri aveau dreptate când însoțeau prânzul — care e principala masă — de forme religioase, ca pe un act sfânt, căci el e cel dintâi pas spre o înaintare în viață, și el nu numai duce sângelui materii nouă din cari corpul își ia căldura și înlocuiește pierderile, mușchii și nervii își iau forța, creierul puterea de gândire și de lucrare intelectuală, ci el îngăduie corpului odihna și reculegerea atât de necesară vieții, și el e mijlocul de premenire, fără de care corpul nostru n'ar putea exista.

Materiile alimentare, mâncările, alegerea și prepararea lor sunt de cea mai mare însemnătate pentru păstrarea sănătății noastre. Mâncările rău preparate sunt cele mai costisitoare: ele nu ne procură nici mulțumire și nu aduc corpului nostru nici un folos.

Pentru oamenii cu oarecare cultură e lucru cunoscut, că prin hrană nu numai că se propagă o mulțime de morhuri, dar printr'o hrănire ne-

După cum
in Sibiu adu
darității": as
stei adunări
recțiunii pre
perți, despre
să-mi iau in
să vi le pot

a direcțiu
la 27 l. crt.,
venerabilul ș
dl Parteniu
Sava Raicu,
vriul Tripon,
mul Cărăbaș,
Dominic Raț
Constantin F
mice". Ca re
lidarității", d
pat cu mai m
tele a decis r
prin închiria
jarea unei ne
permanent p
S'a decis m
special pentr
știune de ma
dintre memb
bunătate a-m

„Noi — a
din urmă de
țirilor. Prin
punctul nost
în un memor
se știe, se c
insotiri. In c
creditele ne
ficiente băne
ne îndreptân
rilor de cre
producțiune

rațională se
me de boli
îngrășarea
cozuria (boa
tul) etc. și
zădărnici în
și că alimen
sunt dăunătoare

Cunoaște
servarea lor
rilor, stabili
notimpul, cu
pațiune și c
cea mai ma
stră, precum
mesei și bu

Toate ace
casa mamei
de mică aju
pentru că în
azi săcere o
țiuile noas
care îi răpe

Necesita
să dea fetel
au înțeles-c
nul 1908, c
superioare
noui drumu
femeia pen
existente p
tară și din
culare și se
nesuficient
lor, dar ele
toare.

Lucrările „Solidarității”.

— Dela corespondentul nostru. —

Sibiu, la 29 Iunie 1914.

După cum ați anunțat d-v., ieri s'a ținut aici în Sibiu adunarea generală ordinară a „Solidarității”: asociațiunea băncilor noastre. Acestei adunări i-au premers ședința plenară a direcțiunii precum și conferințele revizorilor experți, despre a căror lucrări și hotărâri am căutat să-mi iau informațiuni cât mai amănunțite ca să vi le pot comunica la timp.

Ședința plenară

a direcțiunii „Solidarității” s'a ținut Sâmbătă la 27 l. crt., orele 10 a. m. A fost prezidată de venerabilul și neobositul director al „Albinei”, dl Parteniu Cosma, participând ca membri dnii Sava Raicu, directorul „Victoriei” Arad, Dr. Gavriil Tripou, directorul „Coroanei” Bistrița, Romul Cărăbaș, directorul „Timișianei” Timișoara, Dominic Rațiu, dirigentul fil. „Albina” Lugos și Constantin Popp, redactorul „Revistei Economice”. Ca referent a funcționat secretarul „Solidarității”, dl Ioan I. Lapedatu. Ședința s'a ocupat cu mai multe chestiuni importante. Intre altele a decis reorganizarea biroului „Solidarității” prin închirierea unui local propriu și prin angajarea unei noi puteri de lucru, a unui funcționar permanent pe seama reuniunii băncii noastre. S'a decis mai departe întocmirea unui serviciu special pentru însoțirile de credit sătești, o chestiune de mare însemnătate, asupra căreia unul dintre membrii direcțiunii „Solidarității” a avut bunăvoință a-mi da prețioase lămuriri.

Insoțirile.

„Noi — a zis dânsul — ne-am ocupat în anii din urmă destul de intensiv de chestiunea însoțirilor. Prin April 1912 ne-am precizat chiar punctul nostru de vedere asupra acestei chestiuni în un memoriu adresat „Asociațiunii”, care, cum se știe, se angajase să propage înființarea de însoțiri. În acel memoriu am arătat că pentru creditele necesare poporului nostru sunt suficiente băncile ce le avem și că ar trebui să ne îndreptăm atențiunea nu atât asupra însoțirilor de credit, cât mai mult asupra celor de producțiune și valorizare. Cu privire la inso-

rațională se pregătește terenul pentru o mulțime de boli cu urmări grave, precum: anemiă, îngrășarea exagerată, morburile de ficat, glucozuria (boala de zahăr), gastritele, guta (gichtul) etc. și e lucru știut că laptele rău poate zădărnici întreaga desvoltare a copilului mic, și că alimentele de rea calitate sau falsificate sunt dăunătoare sănătății.

Cunoașterea substanțelor alimentare, conservarea lor, asocierea lor, prepararea mâncărilor, stabilirea listei de mâncare potrivit cu anotimpul, cu starea de sănătate, cu felul de ocupațiune și cu etatea membrilor familiei sunt de cea mai mare importanță pentru sănătatea noastră, precum și regularitate cu privire la ora mesei și buna dispoziție în timpul mâncării.

Toate aceste cunoștințe nu se mai pot primi în casa mamei ca pe vremuri, când copila era de mică ajutor la toate îndelnicirile casnice, pentru că împrejurările s'au schimbat și pretenziile săcerii copilei o instruțiune mai temeinică, ființele noastre sunt tot mai mari, și pentru că care îi răpește anii de practică lângă mamă.

Necesitatea unor școli de educațiune, care să dea fetelor o pregătire serioasă pentru viață, au înțeles-o țările din apus. Astfel Prusia în anul 1908, când a reformat programul școlilor superioare de fete, a avut în vedere crearea de noi drumuri de cultură, cari să pregătească femeia pentru importanța ei chemare. Școlile existente până atunci, licee și pensioanele din țară și din străinătate, diferitele cursuri particulare și școlile profesionale, nu numai că erau nesuficiente pentru complectarea cunoștințelor, dar ele s'au găsit cu totul necorespunzătoare.

(Sfârșitul mâne).

țirile de credit sătești, părerea noastră a fost ca aceste întru cât s'au format sau se mai formează trebuie să se mărginească la afacerile de împrumut mărunte și să se alimenteze din mijloace financiare proprii, cum sunt micile economii ale membrilor lor. Folosirea de credite străine ar fi să se admită numai în ținuturile de tot sărace în capital și în aceste cazuri creditele să nu treacă peste limitele unor sume modeste, menite să acopere trebuințele împrumuturilor mărunte și sigure. Dela prezentarea memoriului nostru „Asociațiunii” am continuat a urmări acțiunea pentru înființarea de cooperative ca simpli privitori. Noi oferim în aceasta acțiune tot sprijinul nostru moral și indirect și material comitetului central al „Asociațiunii”. Fazele prin care a trecut de atunci incoace acțiunea cooperativă sunt prea bine cunoscute. „Asociațiunea” a continuat cu propaganda ei pentru înființarea însoțirilor și acum de curând ne-a adresat și nouă celor dela „Solidaritatea” o cerere prin care ne invită să acordăm sprijinul nostru însoțirilor sătești, controlându-le prin revizori experți și mijlocindu-le creditele de lipsă. Din parte-ne ne-am ținut de datoriță să urmăm invitării primite dela „Asociațiune”, pentru că dorim să contribuim la regenerarea însoțirilor existente, cari aproape fără excepțiune s'au abătut dela chemarea lor cea adevărată și singură îndreptătită, adică dela rolul de mijlocitori modeste și altruști ale împrumuturilor mărunte și de prima necesitate. Tocmai de aceea am hotărât să primim în organizația noastră pe toate acele însoțiri, nărunse de spirit altruist, cari se vor conforma în administrația și în afacerile lor îndrumărilor raționale pe cari le va da „Solidaritatea”. Și deoarece pentru acest sfârșit se recer lucrări multe și anevoioase, se va organiza în cadrele reuniunii noastre un serviciu special pentru însoțiri, a cărei problemă va fi să controleze, să îndrumeze și să ajute însoțirile noastre. Despre activitatea și rezultatele acestui serviciu special se va face an de an o dare de seamă amănunțită din care publicul nostru va putea urmări lucrările noastre. Noi sperăm — a încheiat informatorul meu — că prin acțiunea „Solidarității” se va începe regenerarea însoțirilor existente și îndrumarea lor spre activitate rațională și altruistă”.

Biroul de informații.

O altă chestiune cu care s'a ocupat direcțiunea „Solidarității” este chestiunea biroului de informațiuni și comisuni despre care, cum se știe, s'a publicat un raport competent și detaliat din partea dlui Petru Manole. După informațiunile ce le avem o parte din programul acestui birou va fi realizată în cadrele biroului reorganizat al „Solidarității”, iar o altă parte continuă să fie aprofundată prin cei chemați. S'au ocupat — în sfârșit direcțiunea „Solidarității” și cu celelalte chestiuni despre cari s'a făcut amintire în raportul către adunarea generală.

Concordatul financiar.

S'a mai ocupat apoi cu chestiunea concordatului financiar dintre băncile noastre și cu reformele ce sunt proiectate a se face în legile de credit ale țării. Cu privire la aceste chestiuni comunicat mai detaliat nu s'a dat. Probabil din motive de oportunitate justificată. Aceste și celelalte chestiuni cu cari s'a mai ocupat direcțiunea „Solidarității”, sunt dovadă că ea săvârșește o lucrare temeinică, pentru care ori ce om de bine nu poate avea decât numai cuvinte de mulțumită.

Revizorii experți.

Tot Sâmbătă la 27 l. crt. și anume la 4 ore p. m. s'a ținut conferințele revizorilor experți ai „Solidarității”. Cea dintâi a fost conferința publică la care au participat pe lângă cei 15 revizori, membrii direcțiunii „Solidarității”, șeful filialei băncii austro-ungare din loc și o mulțime de bărbați ce se interesează de afacerile băncilor noastre. Conferința a fost prezidată tot de dl

Parteniu Cosma. Raportor a fost dl Ioan I. Lapedatu, care a prezentat și cetit o dare de seamă amănunțită despre experiențele din activitatea anului trecut a revizorilor experți și — pe baza acestora — a făcut o serie întreagă de propuneri cu privire la activitatea din viitor a revizorilor noștri. Asupra raportului dlui Ioan I. Lapedatu s'a deschis o discuție foarte vie și mult instructivă. Expunerile și lămuririle date de revizorii experți în legătură cu singuraticile propuneri și de unii membri ai direcțiunii „Solidarității” — între cari relevăm expunerile întemeiate pe o veche și adâncă practică ale dlui Sava Raicu — au fost ascultate cu mult interes de întreaga asistență. Foarte intensiv au fost ele urmărite de șeful filialei băncii austro-ungare din Sibiu dl Josef Weingart, care la încheierea conferinței și-a exprimat deplina sa mulțumire asupra celor văzute și auzite. Hotărârile conferinței revizorilor se vor da publicității prin direcțiunea „Solidarității”.

După conferința publică a revizorilor experți a urmat o conferință intimă a lor. În aceasta conferință s'a prezentat un raport special de secretarul „Solidarității”, raport care deasemenea a fost viu discutat și aprofundat de revizorii noștri experți. Despre aceasta conferință intimă în care lucrurile s'au discutat așa zicând în camera caritatis, nu am putut afla detaliuri, ceeace e și natural.

Seara

a fost o întrunire la hotelul „Bulevard” a tuturor celor ce au participat la lucrările de Sâmbătă ale „Solidarității”. Și aci au urmat a se discuta diverse chestiuni financiare economice, provocate de hotărârile importante aduse în ședința plenară a direcțiunii și în cele două conferințe ale revizorilor experți. A doua zi Duminecă în 28 l. crt. a urmat

adunarea generală

a „Solidarității”. S'a ținut în sala festivă a muzeului „Asociațiunii” și a fost prezidată de dl Parteniu Cosma, care a avut ca notar pe dl Ioan I. Lapedatu. Ca verifcatori ai procesului verbal au fost numiți dnii Dumitru Vulcu, directorul „Luminei” și Ioan Vătășan, revizorul general al „Albinei”, iar ca scrutători dnii Dr. Ioan Elekes și Dr. Toma Cornea. Adunarea generală a primit rapoartele prezentate și a aprobat toate propunerile ce i s'a făcut, a reales în direcțiune pe dnii Andrei Cosma și Dominic Rațiu, iar ca membru nou pe dl I. F. Negruțiu sen. din Blaj, ca reprezentant al băncii „Patria”.

Adunarea generală a fost mai mult o adunare formală deoarece adevăratele lucrări ale „Solidarității” s'au săvârșit în ziua precedentă, Sâmbătă. Cu toate acestea ea a fost foarte bine cercetată. Au fost reprezentate aproape 80 dintre băncile asociate. Mi-a fost cu neputință să însemn numele tuturor cari au participat. Am observat însă pe lângă membrii direcțiunii, ai comitetului de supraveghere și pe lângă cei 15 revizori și pe următorii dd.: Dr. Vasile Preda, Dr. Petru Barbu, Simion Russu, Dr. Elie Dăian, Dr. V. Chirtop, Ioan Budiu, Dr. F. Bontescu, Dr. Ioan Popp, Dr. C. Velican, Dr. Tiberiu Brediceanu, protopopol P. Givulescu, I. Petrovici, Dr. P. Cornean, Dr. Ioan Petra, Dr. H. Pralea, Dr. Nicolae Cristea, V. Orbonaș, Adrian Olar și alții mulți pe cari — cum zic — mi-a fost cu neputință a-i însemna.

Sfârșindu-se adunarea generală, membrii „Solidarității” au luat parte în corpore la festivitatea de încheiere a anului școlar dela școala civilă de fete a „Asociațiunii”. Au avut parte să asiste la momente de rară înălțare sufletească, despre cari desigur Vi se va raporta din altă parte.

La restaurantul „Bulevard”.

La ora 1 p. m. a urmat în sfârșit masa comună pe care au luat-o membrii „Solidarității” împreună cu un număr considerabil dintre intelectualii sibiieni în frumoasele apartamente ale noului hotel „Bulevard”, în decursul căreia a domnit cea mai bună dispoziție, stăpânită de nădejdele îndreptățite în un viitor mai bun. Cel dintâi care a luat cuvântul a fost președintele comitetului de supraveghere, dl asesor consistorial Nicolae Ivan. Dânsul salută pe participanți în

numele sibienilor. E fericit că îi poate saluta în „casa noastră” cum cu drept cuvânt a numit noul hotel „Bulevard”, proprietatea consistoriului arhidiecezan din Sibiu. Arată că acest hotel cu clădirea sa monumentală încă este un semn vădit al progresului social-economic al poporului nostru. Dorește ca astfel de semne ale puterii și capabilității de acțiune economică să se înalțe și în celelalte centre locuite de Români și astfel să ne putem întâlni pretutindena numai în „casele noastre”. Răspunde dl Dr. Elie Dăian. Arată că membrii „Solidarității” și peste tot orice român, care vine în Sibiu trebuie să se simtă mândru și să primească cele mai frumoase nădejdi în fața progresului economic și cultural pe care îl realizează Românii din Sibiu și din împrejurime. Este și dânsul fericit că poate saluta pe sibieni în „casa lor”. Arată apoi rezultatele dobândite de „Solidaritatea” și dorește ca în viitor să se producă rezultate și mai mari. În acest scop urează prosperare președintelui „Solidarității” și celorlalți conducători ai ei. Domnul Parteniu Cosma se ridică în aplauzele sincere a întregii adunări și dorește ca în lucrările ei, „Solidaritatea” să rămână totdeauna la probleme reale chiar și dacă acelea nu apar așa de mari și însemnate cum se dorește din anumite părți. Progresând în lucrurile mici, însă producând rezultate pozitive și folositoare, vom ajunge și la lucruri mari, dacă nu noi, urmașii noștri, — încheie dl Cosma. În curând apoi dl Dr. Gavriil Tripou, care cu verva-i cunoscută stăruie ca baza activității economice să fie și să rămână vecinic moralitatea. În fine vorbește în numele revizorilor dl Ioan Moldovan, șef-contabilul „Victoriei” din Arad. Mulțamește pentru elogiile ce li s'a adus revizorilor în decursul ședinței și adunării „Solidarității” și promite că vor continua cu putere îndoită activitatea lor din viitor.

Cu acestea s'a terminat lucrările adunării generale ale reuniunii băncilor noastre. Au fost lucrări serioase care desigur vor contribui la progresul vieții economice a poporului român din aceasta țară. Cu aceasta dorință s'au depărtat toți aceia cari au asistat la lucrările de Sâmbătă și Duminecă ale băncilor reunite. Dea Dumnezeu ca anul viitor să ne pună în fața unor rezultate și mai frumoase.

Congresul Ligii Culturale.

(Dela corespondentul nostru special).

București, 15 Iunie 1914.

Se împlinește aproape anul de când manifestarea militară a României a adus, dimpreună cu o revelație a propriilor sale forțe morale și materiale și o nouă viață în societatea din regat.

De atunci numeroase semne au venit să confirme că în regatul dunărean există ceva schimbat, care face că același popor, în condiții materiale care nu au suferit nici o modificare esențială, să le manifeste, față de anumite probleme, în chip cu totul deosebit de cum se manifesta înainte de această dată.

Nicăiri însă această schimbare nu este mai vizibilă decât în manifestările Ligii culturale, pentru că nimic nu este mai aproape de sufletul național decât preocupările din care-și trage existența această instituție.

Aceasta s'a putut vedea în chip strălucit și cu ocazia congresului Ligii culturale deschis astăzi în București în prezența unui număr de delegați cum nu l'a avut Liga până acum și în fața unui foarte numeros și distins public care a urmărit cu cea mai mare atențiune desbaterile atât de importante ce s'au desfășurat.

Deschiderea congresului.

La congres au participat 32 de secțiuni reprezentate de delegați între cari figurau o sumă de personalități politice, culturale, eclesiastice și didactice de primul rang pe lângă care numeroși reprezentanți ai comerțului și mulți militari.

Lucrările au fost prezidate de d. Virgil Arion, președintele Ligii Culturale, asistat de P. S. Sa arhierul Calist Botosaneanu, președintele secției Iași și vicar al mitropoliei Moldovei, general Stoica, general Delimarcu (secția Roman), preotul Kirică (secția București), d. Drăgănescu (secția Galați) și V. Toni, ca secretar.

D. Virgil Arion, a deschis congresul prin următoarea cuvântare admirabilă pe care o reproducem textual.

Discursul dlui Virgil Arion.

Domnilor,

Acum câteva săptămâni poporul român din Transilvania și Ungaria a fost chemat de către conducătorii lui la o întrunire publică la Alba-Iulia. La o singură chemare în câteva zile au răspuns peste 10,000 de Români. La întrunire au luat cuvântul câțiva dintre fruntași, dar după puține discursuri și înainte ca moțiunea propusă să fie cetită, adunarea a fost disolvată de către oamenii stăpânirii ungurești, cari erau de față la întrunirea Românilor.

Românii s'au împrăștiat în liniște, peste câteva zile însă ei s'au întrunit din nou la Ileanda-mare și acolo, serbătorește, s'a dat cetire unei moțiuni care e desigur un eveniment în viața Românilor din Transilvania și Ungaria.

Moțiunea dela Ileanda-mare nu este o plângere deznădăjduită a unor seculare nedreptăți. Nu este nici apelul inutil la bunavoința, care nu se arată nici odată, ea este afirmarea hotărâtă a unor drepturi, este indicarea precisă a unei tendințe, este intuițiunea pasională a unui viitor mai fericit al națiunii române din Ungaria.

În fața relelor de astăzi poporul român din Ungaria nu ia o atitudine de descurajare și de frică ci o atitudine de luptă, el nici nu întârzie pe lângă aspectele întunecate ale vieții de azi, el privește cu seninătate viața de mâine.

De unde vine această liniște a poporului, acest dispreț pentru suferința de azi, această nepăsare batjocuritoare pentru rău, care face ca răul trece peste el fără să-l vatăme prea adânc?

Ni-o spune singur poporul. — Ni-o spune moțiunea dela Ileanda-mare:

„Ori cât ar fi de asupritoare sistemele de guvernare sub care trăiește o parte a neamului românesc, zic Românii la Ileanda-mare, noi ne simțim sub raportul cultural un singur popor cu Românii de pretutindena și nici o putere lumească nu are dreptul și nu va izbuti să slăbească această coeziune morală (Aplauze îndelungi), să întunece această a noastră bimilenară și sfântă conștiință (Aplauze îndelungi). Ea este rodul istoric și cu desăvârșire natural al glorioasei noastre origini comune și ai limbii noastre naționale, în care de două mii de ani se reflectă și gândurile și bucuriile și durerile alor 14 milioane de Români. Orcine atacă și vrea să umilească ființa noastră națională a Românilor din Ungaria sau din alte țări jignește sufletul tuturor Românilor. (Aplauze îndelungi).

„Poporul român din Ungaria va jertfi averea și sângele său pentru tron și patrie, însă nici odată nu se va lepăda de legea și de limba sa, de pământul, de credințele și tradițiunile sale strămoșești. Pentru nimenea și pentru nimic în lume nu-și va jertfi neamul românesc sufletul său: naționalitatea sa. Nici odată tronul nu ne-a cerut asemenea jertfe și nici patria nu ni le poate cere (Aplauze prelungi). Numai partide și guverne fără dreaptă judecată au îndrăznit și îndrăznesc să ceară asemenea jertfe contrare firii și dezastruoase pentru însăși existența țării”.

Domnilor,

Cine vorbește cu atâtă mândrie și încredere? — O adunare de câteva mii de țărani, de învățători și de preoți. — Față de cine își afirmă ei originea lor glorioasă și hotărârea nestrămutată de a nu ceda nimic din legea, din limba, din pământul, din credințele lor strămoșești? — Față de marea împărăție austro-ungară.

Și când vorbesc așa, conducătorii știu că vor merge în închisoare, poporul știe că va fi apăsător, chinat, împușcat la primul prilej; totuși el stă drept în fața agresorilor lui.

Atâtea veacuri de suferință n'au putut da acestui popor curajos atitudinea meschină și urâtă a celui care plânge, se valetă. Lamentarea sterilă n'are loc în inima lui nobilă.

E ceva eroic în hotărârea cu care simți că așteaptă acest popor momentul jertfei. Și pricepi că, la momentul venit, el nu va ezita și că nu-i va fi teamă. (Ovații).

Momentul acela nu dânsul îl va provoca. Fapt remarcabil: poporul minunat al Românilor din Ungaria, apăsător de atâtea veacuri, nu urăște. Nu e în atitudinea lui nimic contractat, nu e în vorba lui nimic agresiv, nu e în privirea lui nimica crud. Ura e la alții. Este la agresor. Cuvântul lor e aspru, privirea lor e neindurată, faptele lor sunt fără milă.

În moțiunea dela Ileanda-mare Români spun Maghiarilor: „Recunoaștem fără încunjur că între națiunea maghiară și națiunea română există o superioară comunitate de interese și suntem gata a da concursul nostru pentru siguranța elementului maghiar, având și concetenii noștri maghiari și mai ales guvernele țării să contribuie prin legi și instituții pozitive la a noastră siguranță, la a noastră întărire națională a Românilor din regatul ungar”.

Acest apel la înfrățire îl vor asculta oare Maghiarii?

Nu știm. Un lucru e sigur: „Pentru nimenea și pentru nimic pe lume nu-și va jertfi neamul românesc sufletul său: Naționalitatea”.

Pretutindena zic dânsii în moțiunea lor: „depiina și neîntârziata recunoaștere a individualității politice naționale a poporului român în cadrele regatului ungar și ale monarhiei care recunoaștere este perfect compatibilă cu unitatea statului și cu libera dezvoltare a tuturor celorlalte națiuni din patrie.”

Este aici o amenințare?

Nu este decât expresiunea unui fapt peste care nu se mai poate trece: Poporul român a ajuns la sentimentul adânc al realității sale ca neam deosebit.

Toate aspirațiile și toate credințele lui din trecut au pregătit cu încetul această intuiție, care apare azi în conștiința lui, ca ceva mai adevărat și mai puternic decât orice afirmare și orice amenințare pe lume.

Neamul nostru apare astăzi fiecărui Român cu mai multă realitate decât orice ființă dintre noi. Cel mai slab, cel mai smerit, cel mai părăsit dintre Români de peste munți, simte națiunea română ca o puternică și blândă prezență care plânează deasupra noastră ne învăluie, ne îmbrățișează și ne susține.

Pentru toți națiunea este ca o realitate mai înaltă, superioară, cu idealul căreia trebuie fiecare să-și pue viața și pentru care trebuie să se jertfească la nevoie.

Nicăiri sentimentul acesta nu este mai puternic ca la Românii din Ungaria. Este sigur ca poporul acesta va da dovada eficacității, credinții și nădejdi. El va suscita prin încrederea și îndrăzneala lui vremile cele bune. De astăzi chiar gândul libertății îi face mai mândru. Sint pare-că în ei puterea libertății care se apropie. (Aplauze îndelungi, ovații).

Domnilor,

Față de această manifestare a vieții naționale românești dincolo de Carpați, față de conflictul dintre ei și Unguri, limba, legea și datinile lor strămoșești în care întregă cultura lor românească e amenințată, care e datoria noastră a tuturor?...

Noi credem că meditația acestei probleme nu este pentru noi numai o datorie față de Românii din Ungaria. Este mai mult. Este un mijloc, cel mai puternic, poate, de înălțare morală pentru noi.

Domnilor,

Problema culturii românești se pune și la noi în țară, în viața noastră socială cu o deosebită acuitate.

Problema culturii naționale este problema dușmăniei sociale ce naște în mod firesc între clase atât de deosebite, atât de strălucite aproape, prin învățătura și prin deprinderile lor intelectuale.

Ce contrast este între țăranul pierdut într'un cătun depărtat fără drumuri, fără școală, adesea, care crește în creziunile de demult și clasa acelor care vin din toate școlile apusului cu mintea ascuțită cu spiritul lor critic dizolvând toate credințele vechi ceea ce-l face că deabia se mai simt din lumea noastră cu gândurile și cu aspirațiunile.

Și alături
între două c
mare: dizolv
moșești de
orase.

De sigur
omul decât
rului. Asceti
de sus mora
lui. Și un tăr
lui în atmos
tre adevăr,
de probleme
tărit de o d
drept, care-
morale, car
duc până la

Dar din
repede prin
tru a dobân
cere azi per
io societate
o trebuință
e numai la
preocupare
cel câțiva c

Sunt de

Da, în p
cultura sup
ea și dărâ
chi, din cuv
multor lucr
neca multe
lume de gâ
Și gânduril
mai bune.

Ce e de

Nu pute
nici nu put
vață prea

Nevoile
minimum d
dlor, sunt i
puternice
că puternic
care uneau
luptă pe să
N'au secat
dințelor ge
mai cultură
poporul ace

Priviți,
vrate ale
și sigură. S
cu un popo
în mijlocul
care a trec
re dacă a lu
să răză, să
zile bune. A
vestească
nunate, în
limbă plas
la dânsul a
un Alexand

Iată dlo
daruri fires
și pe care

Cu un
zeu se pot
întreg pop
ră de natur

Cu cât
mai multe
mai mult. S
același tim
putem într
neam rom
o înaltă cre
o operă de
rea aceste
va fi o as
tre noi.

Ka 12.

Ka
cea m
cu put

1-10

Și alături de răul provenit din acest contrast între două culturi atât de deosebite, răul și mai mare: dizolvarea idealurilor și datinelor strămoșești de cultura superficială la țară și la orașe.

De sigur prin nimic nu se înalță mai mult omul decât prin cercetarea pasionată a adevărului. Ascetismul omului de știință este tot așa de sus moralmente ca ascetismul credinciosului. Și un tânăr care a trăit ani mulți din viața lui în atmosfera curată a respectului absolut către adevăr, în uitare desăvârșită de sine, față de problemele cunoștinței intră în societate întărit de o disciplină care-l va ține totdeauna drept, care-l va feri de acele compromisuri morale, care din concesiune în concesiune te duc până la cădere definitivă.

Dar din nenorocire cei mai mulți trec prea repede prin școale și nu vin la școală decât pentru a dobândi acel minimum de cunoștințe ce se cere azi pentru a reuși în viață. Și atunci intră în societate cu dorința nespasă de a parveni, cu o trebuință neînvinșă de a se exhiba. Și răul nu e numai la orașe, pătrunde și la țară și acolo preocuparea de câștig se deșteaptă aprigă, în cei câțiva care știu carte, prea puțină carte.

Sunt de vină oamenii?

Da, în parte. Dar e de vină mai cu seamă cultura superficială. Cartea nu clădește numai, ea și dărâmă. La școală copilul prinde din ochi, din cuvântul învățătorului indoiala asupra multor lucruri în care credea până ieri și întuneacă multe din cele mai sfinte iluzii ale lui. O lume de gânduri nouă se deșteaptă într'ansul. Și gândurile acestea nu sunt întotdeauna cele mai bune.

Ce e de făcut?

Nu putem să dăm o cultură adâncă tuturor, nici nu putem să închidem școalele unde se învață prea puțin.

Nevoile vieții impun azi ca o necesitate un minimum de cunoștințe necesare. Din norocire, dlor, sunt încă vii în poporul nostru elementele puternice culturale morale de altădată. Sunt încă puternice în inima țaranului sentimentele care uneau într'un avânt vijelios pe câmpul de luptă pe săteanul umil și pe voevodul falnic. N-au secat încă izvoarele entuziazmului, a credințelor generoase în poporul român. Și nu numai cultură morală dar și cultură artistică are poporul acesta.

Priviți, păstorul din tablourile așa de adevărate ale lui Grigorescu. Ce mândrie liniștită și sigură. Simțim, văzându-l, că nu avem a face cu un popor de ieri de alaltăieri, cu un parvenit în mijlocul celorlalte popoare. Un popor vechiu care a trecut prin zile bune și prin zile rele. Care dacă a luptat în zile rele a știut să glumească, să râză, să petreacă, să cânte, să fie vesel în zile bune. A știut să viseze și visele lui să le poarteească în basme frumoase, în legende minunate, în doine adorabile. Și le-a spus într'o limbă plastică, vie, așa de frumoasă, încât de la dânsul au imprumutat'o în vremile noastre un Alexandri, un Eminescu.

Iată dlor, comora de porniri generoase, de daruri firești, pe care nu o dăm pe nimic în lume și pe care nimeni nu ni-o poate lua.

Cu un popor așa de înzestrat dela Dumnezeu se pot face minuni. E datoria noastră ca pe întreg poporul acesta să-l strângem într'o operă de natură morală.

Cu cât opera va fi mai grea cu cât va cere mai multe jertfe, cu atât poporul se va înalța mai mult. Și ce operă morală mai mândră și în același timp mai apropiată de inima poporului putem întreprinde decât înălțarea întregului neam românesc. O națiune unificată este dlor, o înaltă creațiune morală. O astfel de operă este o operă de înaltă moralitate socială. Desăvârșirea acestei opere va fi o ridicare pentru neam, va fi o ascensiune morală pentru fiecare dintre noi.

Să ai intențiunea pasionată a unui viltor feroc care se apropie pentru neamul tău, să trăiești o viață de luptă prin care să aduci la izbândă și la mărire o națiune care a trecut prin veacuri de suferință. Ce vis!

Cine știe dacă visul de azi nu va fi realitatea de mâine!

(Aplauze furtunoase și îndelung prelungite).

la apoi cuvântul d. D. Stan (P.-Neamț), care amintește că astăzi se împlinesc 25 de ani dela moartea marelui Eminescu și că întru comemorarea lui un comitet a organizat un pelerinaj la mormântul lui. Dsa propune ca asistența să se ridice în picioare în semn de omagiu și de venerație pentru memoria celui dispărut și propune să se trimită *Comitetului serbărilor de comemorare* următoarea telegramă, aprobată prin aclamații:

„La căpătâiul aceluia care n'a cerut și n'a dobândit altă strajă decât un teiu dela contimporanii lui își pleacă genunchii cu adâncă și curată duloșie fiilor și nepoșilor acelora pe care i-a luminat și încălzit razele geniului lui. — *Comitetul Ligei Culturale.*”

Raportul secretarului și al cenzorilor.

D. Bogdan-Duică, secretarul comitetului central al Ligei, dă apoi citire raportului asupra activității comitetului central, pe anul 1913—1914. Din expunerea substanțială a dlui Duică se desprinde în chipul cel mai luminos acțiunea salutară a ligei față cu diferitele probleme de ordin național ivite în țară și peste hotare, cum și importanța crescândă ce aceasta instituție a început să o aibe în viața culturală și națională a neamului.

D. profesor Dr. Bogdan, cenzor, citește raportul cenzorilor asupra situației casei și a averii Ligei Culturale. Suma totală a averii de care dispune Liga Culturală este de 435.416 lei. Această cifră cu totul neînsemnată când ne gândim la mijloacele de care dispun instituțiile similare din alte țări, prezintă însă o semnificație destul de mare dacă avem în vedere că acum câțiva ani totalul averii Ligei era de abia 92.000 lei. Progresul destul de simțitor se datorește pe lângă interesul din ce în ce mai mare al publicului român față de Liga Culturală și administrației foarte pricepute și energice a dlui D. Tacu, actualul cassar al Ligei, căruia, la propunerea dlui profesor Bogdan, congresul îi face călduroase ovaiții de mulțumire.

Discuția rapoartelor. — Diferite propuneri.

Trecându-se la discuțiunea rapoartelor, cel dintâi a luat cuvântul d. G. Ranetti, distinsul scriitor bucureștean. Liga, zice dsa, constituie o forță morală formidabilă, ea a determinat curente de opinie publică, care au dus la înălțarea țării și a împiedecat pe politicienii noștri dela multe acte cari ar fi înjosit viața noastră națională.

Dacă sunt mulțumit însă cu situația morală a Ligii, în schimb vă declar sincer, că mi-e rușine când văd că din toți Bucureștii de 400.000 locuitori, secția București nu numără decât 1200 de membri. Față cu această indiferență o acțiune energică se impune din partea noastră. Trebuie să facem pe Români să înțeleagă că precum ori ce copil nou născut al său îl aduce la biserică să-l boteze tot astfel trebuie să înscrie și la Ligă spre a-l boteza în spiritul românesc.

Aduce mulțumirile sale dlui V. Arion și secretarului Ligei pentru activitatea lor. Muncii lor neobosite se datorește faptul că Liga a făcut un pas mai înainte. Constat însă cu părere de rău, zice d. Ranetti, că dintre conducătorii Ligei lipsește un om a cărui viață ne obișnuisem să o confundăm cu însăși viața acestei instituții. Pe Nicolae Iorga nu-l vedem acolo. Unde este N. Iorga care a scos Liga din agonie, a galvanizat-o prin munca sa uriașă, creiând din câteva secții ce adormiseră, puternicul organism de astăzi al Ligei?

Atâta timp cât Dzeu îl ține în viață nu se poate să nu-l avem în fruntea noastră. (Aplauze).

D. V. Arion, presedintele Ligei: Mă asociez și eu la cererea dlui G. Ranetti.

N. Iorga: Rog congresul să-și continue lucrările. Nu insistați asupra unei persoane care-și are

și ea amintirile și conștiința ei, pe câtă vreme nu trebuie să vă preocupe decât numai instituția.

D. V. Arion, propune a se expedia următoarele două telegrame pe cari congresul le admite prin aclamațiuni:

M. S. Regelui.

„Delegații secțiunilor Ligei Culturale din toată țara, strânși în congres depun la picioarele tronului expresiunea admirațiunii și devotamentului lor nemărginit către M. V. care sunteți întruparea celui mai înalt ideal”.

A. S. R. principelui Carol al României.

„Congresul Ligei Culturale, Vă roagă să primiți expresia iubirei sale adânci pe care o închină nădejzii țării care sunteți A. V. R”.

D. Mil. Mimitrescu (Craiova). Salută congresul în numele delegațiilor din Craiova.

D. Popescu Tudor. Se spune că actuala administrație a refuzat schimbul de locuri de care avem nevoie pentru ridicarea unui palat al Ligei într'un loc din centru al capitalei. Nu cred să existe guvern român atât de lipsit de interes pentru Ligă încât să ne refuze o asemenea cerere. Propune ca congresiștii să se prezinte în corpore celor în drept spre a obține încuviințarea acestui schimb.

S'a ales o comisiune formată din biroul congresului și din parlamentarii prezenți în congres.

D. Dan, deputat (secția Constanța). De un sfert de veac de când durează Liga și de abia avem 400 și ceva de mii de lei. Asupra acestui fapt trebuie să ne oprim. Se impun două serii de măsuri, unele de caracter momentan și altele de ordin permanent. Astfel o măsură de moment ar fi intervenția de care s'a vorbit pentru schimbarea locului pe care vom ridica clădirea. În afară de aceasta însă se impune o muncă sistematică din partea noastră pentru a sporii averea Ligei. Se impune să alergăm la toate autoritățile, la toate instituțiile ca să obținem ajutoare. Să cerem câte într'o zi de sărbătoare ca toate teatrele, toate cinematografele, toate sălile de reprezentații să reprezine în beneficiul Ligei. (Aplauze).

D. locotenent Rădulescu. — Se urcă la tribună apoi un tânăr locotenent din Iași care într'o frumoasă cuvântare, indică o sumă de măsuri foarte nimerite pentru înălțarea Ligei. Dsa începe prin a propune întâi ca comitetul să intervieve la ministerul de războiu ca militarilor să fie lăsați a face oficial parte din Ligă.

Arată apoi cu exemple din viața Japonezilor și cu altele din viața Ovrelor cum procedează dânsul. Soc. Alianța izraelită dispune de 19 milioane capital și colonizează necontenit Ovrei mai ales în Moldova, unde trimite sistematic ajutoare. Această societate deschide școale al căror capital este apoi amortizat de Ovrei din respectiva comunitate, spre a se întoarce la alte întreprinderi.

Sustine că descentralizarea Ligei și acordarea unei autonomii mai mari secțiunilor din provincie va contribui la creșterea mijloacelor lor.

Termină donând 1000 de lei secției Iași. (Aplauze prelungite).

D. major Pastia (Focșani). Donează la rândul său 1000 de lei pentru secția Focșani.

D. Dr. general Frangulea. Vorbește de primejdia străină care ne copleșește în țară. Arată că în urmărirea mijloacelor pentru Ligă nu trebuie să neglijăm pe țărani. Țăranul pricepe foarte bine problemele de interes național și dacă am avea 200.000 de țărani membri cari să nu dea decât câte 10 bani pe lună veți vedea ce forță mare financiară va obține Liga pe lângă opera de educație politică și națională ce va rezulta din aceasta.

Cetește apoi următoarea propunere făcută de un mare număr de congresiști privitoare la acțiunea internă a Ligei Culturale:

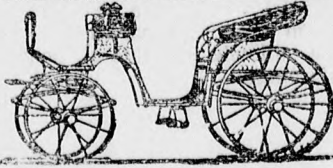
„Având în vedere că Uniunea Evreilor așa zisi pământeni amenință cu un nou congres căruia i se dă de pe acum caracterul unei presiuni neadmisibile asupra constituantei și întemeindu-se pe motiunea obligatoare a congresului Ligei din sala Opler, Nov. 1913, subsemnatii propun:

Ka 12.

Telefon Nr. 467.

Kardos Gyula,

cea mai mare fabrică de trăsuri sudungară cu putere electrică TEMESVÁR-GYÁRVÁROS, Háromkirály-ut 14. sz. (Casa proprie).

Mare magazin de trăsuri noi și folosite.

Pregătesc lucruri de fierar, rotar, șolar, de lustruit și orice reparări de brânșă aceasta, cu prețurile cele mai moderate — Prețurile gratis și franco. — Cară funebre, felurite căruțe »landaner« cu prețuri moderate

I. In ziua în care se va ține congresul ovricesc, Liga Culturală va convoca un congres al țării în aceeași chestiune, în care scop:

II. Congresul invită comitetul central al Ligii ca țara să nu fie surprinsă de această mișcare a evreilor”.

Propunerea se admite cu aclamațiuni.

la cuvântul apoi dna Smara, după care sedinta se ridică.

(Sfârșitul în nrul viitor).

Partidul național român și moartea moștenitorului de tron.

— Prin telefon. —

Budapesta, 30 Iunie.

Azi, Marți, camera a ținut o ședință în care oratori din toate partidele au vorbit exprimând condoleanțele pentru asasinarea arhiducelui moștenitor Francisc Ferdinand și soția Sa prințesa Sofia de Hohenberg și condamnând faptul mizerabil al asasinilor mizerabili, cari au stins viața distinsului militar și diplomat, speranța monarhiei, care a fost arhiducele Francisc Ferdinand.

In numel partidului național român a vorbit frumos și înduioșetor deputatul Șriei, d. Dr. Ștefan C. Pop.

D. deputat a rostit următoarea vorbire:

Onor. cameră! Adânc mișcat și cuprins de o dureroasă jale aderez în numele partidului național român la propunerile făcute de președintele camerei. Glonțul care a stins viața moștenitorului de tron Francisc Ferdinand și a augustei Lui soții a pătruns și inimile multor milioane.

Toate popoarele din această monarhie fără deosebire de naționalitate și religie stau în mare doliu și nespuse durere în jurul unor două cosciuguri, care pentru totdeauna vor închide atâtea speranțe și atâtea așteptări îndreptățite.

Poporul român, a cărui credință tradițională și alipire către tron și Casa domnitoare ca un luceafăr luminează trecutul și prezentul, cu indignare condamnă odiosul atentat contemplat de creerii unor nemernici, lipsiți de toate sentimentele omenești și deplâng pe augustii defunctei ai omeniei și ai monarhiei și închinându-se înaintea voinței nepătrunse a puternicului Dumnezeu imploară mângâiere cerească pentru copiii rămași orfani, pentru Casa domnitoare și pentru popoarele monarhiei.

Moștenitorul de tron, Francisc Ferdinand, a fost mare nu numai în urma nasterii Sale și a poziției Sale înalte de drept public, ci în temeiul caracterului Său înalt, a cunoștințelor Sale vaste și a aptitudinii Sale extraordinare. Devizele vieții Sale i-au fost cele mai frumoase virtuți ale creștinismului: credința, speranța și iubirea. Aceasta din urmă, iubirea, a fost mare în dânsul, de această dragoste a împărtășit cu profuziune toate popoarele vastului său imperiu.

A fost mare pentru că caracterul Său curat a fost lipsit de toate slăbiciunile și dânsului i se potrivește sentința clasică: Vir integer scelerisque purus!

Alteța Sa soție a fost soată deamnă de rolul ei pentru că a fost un model de soție credincioasă și inimă de mamă. Moartea de martir, pe care a îndura-o împreună cu augustul ei soț, l-a consacrat pe ambii de sfinți și cu-

nuna de martir care împodobește frunțile lor glorioase le-a asigurat gloria nemuririi.

Popoarele căzute în adâncă jale cu pietate le vor păstra scumpa lor amintire.

† Francisc Ferdinand.

— Date biografice. —

Arhiducele Francisc Ferdinand (Carol Ludovic Iosif Maria) s'a născut în 18 Decembrie 1863 în palatul Herberstein din Graț, ca fiu al arhiducelui Carol Ludovic (fratele mai mic al regelui) și arhiducesei Maria Annunciata. Printre cele 112 generații de străbuni ai săi cei mai mulți sunt germani, dar și sângele unei românce a curs în vinele sale.

Copilăria și-a petrecut-o în Viena, rămânând orfan la vârsta de 7 ani. Nimeni nu credea că o să ajungă moștenitor de tron al monarhiei, fiind atunci încă în viață clironomul Rudolf. A fost crescut numai pentru cariera militară, la diferite arme. Abia după tragedia dela Majerling a fost considerat de moștenitor presumpțiv al tronului. Ca atare, pentru îmbogățirea cunoștințelor, întreprinde în 1892 o călătorie în jurul lumii; studiile și impresiile de călătorie și-le publică ulterior într'un volum, care atrage atenția generală asupra sa.

Puțin în urmă se îmbolnăvește de piept și după o cură de aproape doi ani, prin diferite regiuni și stațiuni climatice — se însănătoșează. În 1897 ca reprezentant al monarhului participă la festivitățile din Londra în onoarea reginei Victoria; în anul următor e numit la comandamentul suprem pe lângă M. Sa, fiind de atunci cel mai cu greutate consilier al regelui în afacerile militare.

Căsătoria arhiducelui Francisc Ferdinand a produs mare senzație în lumea întreagă, deoarece și-a ales de soție o contesă, ceea ce în familia Habsburgilor înseamnă căsătorie morvanatică și urmașii lipsiți de rangul părintelui.

Moștenitorul de tron era de 36 ani (în 1899) când a făcut cunoștință cu contesa Sofia Chotek, o fiintă blândă și modestă, damă de curte la arhiducesa Izabela.

Contesa Sofia aparține familiei nobilitare boeme Chotek de Chotkova, fiica contelui Bohuslav. Deși familia aceasta e una dintre cele mai distințate din Austria, totuși nu era de rangul unui arhiduce și în aceasta era piedeca.

La început nici nu se învoia nimeni dela curte. Contesa Sofia a și fost îndepărtată, dar moștenitorul de tron a fost nestrămutat în hotărârea sa: până ce monarhul, bazat pe experiențele triste din trecut, și-a dat învoirea.

Clironomul Francisc Ferdinand însă a trebuit să renunțe solemn la dreptul de a-și lăsa pe unul dintre copiii săi să-l urmeze pe tronul Austro-Ungariei. Cu toate acestea soției moștenitorului de tron i s'a dat onoarea unei regine, iar M. Sa încă din ziua cununiei i-a dat titlul de principesă.

Perechea moștenitoare a dus cea mai exemplară viață familiară. Principesa Sofia era nedespărțită de augustul ei soț. Chiar și acum dânsa rămăsese la curte și numai auzind că întreprinderea sotului său în Bosnia poate fi periculoasă, a călătorit să fie lângă dânsul. Destinul a voit ca cei doi soți să și moară împreună...

După dânsii rămân trei copii: Sofia, Maximilian și Ernest — trei orfani cari nici azi nu știu de tragedia părinților lor.

Caracterul și rolul politic al regretatului moștenitor de tron sunt indeobște cunoscute, ca să nu mai înistăm la acest loc. Pentru unii a fost un sfinx, pentru noi însă a fost un om pe care l'am înțeles și în care ne asezasem toate speranțele în alte vremi mai bune — astăzi signați, cu suferințele îndoliate și, poate, cu nădejdele sfărâmate.

Bosnia în flacări.

Tragedia dela Sarajevo.

Arad, 30 Iunie.

Pocnetele pricinuite de bomba dela Sarajevo și de către revolverul lui Princip, sunt numai semnul tainic al vuetului subpământean ce tinde să iasă la suprafață, al cărui șgomot îl putem deja desluși clar. Toate presemnele dovedesc, că acest vuet continuu se prefacă într'un tunet isbitor, furtunos și puternic, care azi mătură, distruge — deocamdată în locuri unde vederea nu poate încă străbate. La început am primit cu multă neîncredere știrea răspândită în Sarajevo, că localitățile Mostar și Travnik sunt în flacări, dar o altă telegramă de mai târziu ne-a confirmat prima știre în mod absolut incontestabil. Pretutindenii Croații și Turcii se aliază și cu puteri unite pășesc ostil față de Sârbi.

În Bosnia și Herțegovina a izbucnit cea mai fatală, mai primejdioasă și mai crâncenă luptă pe viață și pe moarte, care nu cunoaște cruțare față de adversar, care nu se lasă condusă de rațiune, ci numai de patimă. Și, toate acestea se întâmplă în urma asasinatului sângeros și îngrozitor de Duminecă. Rădăcinile se întind jos în suflete, iar explozia bombei lui Gabrinovici și a pocnetului armei lui Princip a fost numai semnul ieșirii lor la suprafață...

În vreme ce Francisc Ferdinand cu fața schimbată și buzele învinețite, zace întins pe catafalca lângă iubita-i soție, flacăra patimilor până acum ascunse aleargă ca limbi de foc pe străzile orașului Sarajevo.

În Sarajevo a fost decretată starea de asediu, miliția a curățit străzile, s'au încercat noi tentative cu bombe. Din întreg cuprinsul Bosniei, ba chiar și a Herțegovinei sosesc știri foarte alarmante. Se pare că uraganul care era închis într'o colivie strămtă, deodată a izbucnit cu putere elementară, sau că fiecare bombă ucigătoare vrea acum să explodeze.

Adânc mișcați o admirăm și ne gândim la abnegațiunea minunată a prințesei Sofia de Hohenberg, când ignorând suferințele ei, încerca cu însuș corpul ei să-și apere bărbatul de gloanțele atentatorului. Și, cu multă devotațiune ne gândim la arhiducele Francisc Ferdinand, care cu curaj, fără a se văeta, ca om integru și adevărat s'a purtat în momentul morții.

Jalnicul drum pe care se va întoarce în pământul, unde voia să se odihnească, marea, ale cărei valuri au fost tăiate de vasul care i-a adus acasă osemintele, trenul fulger, care în fugă mare grăbia spre colosalul fast al actului înmormântării: totul și toate sunt martorii unei cariere fatale, care a avut un început minunat dar care s'a vestejit într'o îngrozitoare tragedie...

Perechea moștenitoare asigurată.

„Prager Tagblatt” are informația din isvor competent că moștenitorul de tron e asigurat la o societate daneză cu 30 milioane în caz de moarte, de asemenea și soția sa cu 15 milioane florini olandezi.

Planul de atentat de acum 4 ani.

În cercurile din Viena se amintește știrea dată la 22 Ianuarie 1911 de „Vossische Zeitung” despre un atentat plănuț împotriva arhiducelui moștenitor Francisc Ferdinand și care trebuia să fie executat cu ocazia vizitei sale în România.

„Vossische Zeitung” spunea că arhiducele avea intenția să viziteze mai întâi Bucureștii, dar că aflând despre atentatul pus la cale împotriva sa, a renunțat la această idee și s'a dus la Sinaia. Dar după o nouă combinație, atentatul trebuia să aibe loc la Sinaia. Organizatorul lui era prințul George al Serbiei, pe atunci prinț moștenitor, care plătise o sumă însemnată de bani anarhistului Felici Francesco ca să comită atentatul. Felici plecase cu un automobil la Sinaia în tovărășia unui complice al său, Giovanni. Atentatul trebuia să se producă pe drumul spre Predeal. Autoritățile românești, însă, cari erau în curent cu acest plan, au reușit să prindă pe Felici și astfel atentatul a fost zădărnicit. Giovanni a reușit să dispară.

Agitați
sese ieri
porațiune
Sărbilor
seamnă m
văllei de
stradă. D
cuințele
cărui pro
mobiliaru
Guverna

lia ce a i
isbucni o
măsurile
riul (imed
și impreș

1. Tră
potriva a
4. Răscos
Asasinare
diari. 11.
crimelor
Statar
6 prin pl

După
nje și Ne
unul dint
besc din

Ziaru
Chlumet
Stanovsk
grozitoar
cătorul a
că părint
tr'un plă
pere ma
Chotec,
știre a le

Ieri a
torului C
rudenii
neagă c

Moha
mari tul
bească.
monstra
fost are
în sfârș

După
Sosin
Newesin
rii, a in
și să der
linia fer
criele e

Unirea
se

Ziaru
diplomat
Vizita ta
politice i
o import
rile poli
s'au pus
tărit atit
din Buc

După
bești di
— au ho
nească
ranjât in
gelui Pe

Se po
stro-Ung
s'ar opu
intări și
căutat s
toate pu

Statarul în Serajevo și împrejurime.

Agitația populației din Serajevo își ajunsese ieri înainte de amiază culmea. Revolta populației izbucni în demonstrații ostile Sârbilor și grupurile demonstranților, mai cu seamă mohamedani, au distrus numeroase prăvălii de ale Sârbilor, aruncând mărfurile pe stradă. Dar demonstrații n-au cruțat nici locuințele particularilor, iar în hotelul Europa, a cărui proprietar e un Sârb, a fost nimicint întreg mobilarul.

Gubernorul Potiorek, informat despre anarhia ce a izbucnit în oraș și având temeri că va izbucni o adevărată răscoală, a hotărât să ia măsurile cele mai riguroase proclamând statarul (imediată pedepsire cu moarte) în Serajevo și împrejurime pentru următoarele crime:

1. Trădare de patrie. 2. Fapte criminale împotriva armatei. 3. Tulburarea ordinii publice. 4. Răscoală. 5. Revolta. 6. Fapte de volnicie. 7. Asasinare. 8. Omor. Rănire gravă. 10. Incediari. 11. Furt și 12. Părtinirea și ascunderea crimelor amintite.

Statarul a fost proclamat ieri seara la orele 6 prin placate afișate în întreg orașul.

Trebinițe și Newesinje în flacări.

După unele știri particulare orașele Trebinițe și Newesinje sunt în flacări. Athanasie Sola, unul dintre conducătorii partidului național sârbesc din Bosnia a fost arestat.

Plâng cei trei orfani.

Ziarul ceh Hlas Narodna anunță din castelul Chlumetz, unde se află cei trei orfani: Teologul Stanovski, crescătorul copiilor a comunicat îngrozitoarea știre numai seara la orele 7. Crescătorul a descoperit orfanilor numai pe încetul că părinții lor sunt morți. Orfanii au izbucnit într-un plâns convulsiv, care a ținut fără întrerupere mai mult de trei ore. Contesa Henrieta Chotec, sora arhiducelui, când a auzit grozava știre a leșinat.

Tatăl atentatorului a fost arestat.

Ieri a fost arestat în Serajevo tatăl atentatorului Cabrinovici și încă vre-o 30 de oameni, rudeniile atentatorului. Tatăl lui Cabrinovici neagă că ar fi știut ceva despre atentat.

Tulburări în Travnik.

Mohamedanii din Travnik au provocat ieri mari tulburări. Ei au dărâmat total școala sârbescă. Preotul sârbesc a împuscat asupra demonstranților și a rănit pe un hojda. Preotul a fost arestat. Demonstranții au fost împrăștiați în sfârșit de polițiști și soldați.

Demonstrațiuni împotriva sicriilor.

După informațiile ziarului „A Nap”:

Soșind trenul cu sicriile seara în gara dela Newesinje, o mulțime mare adunată în jurul gării, a început să facă ovații pentru atentatori și să demonstreze împotriva dinastiei. Intreagă linia ferată pe unde are să treacă trenul cu sicriile e păzită de soldați.

Unirea Serbiei cu Muntenegru se va proclama la București.

Ziarul „Seara din București” a dat dintr-o sursă diplomatică o știre de cea mai mare importanță. Vizita țarului la Constanța — de ale cărei urmări politice imediate mulți păreau a se îndoi — a avut o importanță mult mai mare decât i-au dat cercurile politice din România. În această întrevvedere s-au pus la cale mari schimbări în Balcani și s'a hotărât atitudinea României față de tratatul de pace din București.

După stăruința Rusiei cele două dinastii sârbești din Balcani — a Muntenegrului și a Serbiei — au hotărât să lase loc unei singure care să domnească asupra ambelor state unite. Totul a fost aranjat în acest scop și abdicarea temporară a regelui Petru e preluatul acestei uniri.

Se pare însă că Rusia a fost informată că Austro-Ungaria și din indemnul acesteia și Bulgaria s'ar opune cu armele unei astfel de uniri care ar întări și mai mult Serbia. De aceea țarul Rusiei a căutat să se asigure că România va sprijini din toate puterile această unire și va răspunde la ne-

voie cu o mobilizare la o eventuală mobilizare a monarhiei austro-ungare și a Bulgariei.

În timpul vizitei dela Constanța s'a discutat pe larg această chestiune și regele Carol s'a declarat în totul de acord cu condițiunile ca proclamarea unirii celor două țări sârbe să se facă la București în ziua de 28 Iulie când se aniversază împlinirea unui an dela încheierea păcii balcanice.

Țarul a primit cu entuziasm propunerea regelui României și s'a stabilit definitiv că în ziua de 28 Iulie se vor întruni la București cei 4 regi ai păcii împreună cu șefii guvernelor și cu miniștrii lor de externe. Această întrunire are de scop să arate solidaritatea celor patru state și trăinicia tratatului de pace încheiat la București.

În acea întrunire se va proclama și unirea Serbiei cu Muntenegru, prin renunțarea la tron a regelui Nichita și a dinastiei sale și suirea pe tronul Serbiei și Muntenegrului a prințului Alexandru al Serbiei.

Cum e de așteptat ca Austro-Ungaria și Bulgaria să se opună cu înverșunare acestei uniri, s'a mai hotărât ca la ori ce început de mobilizare din partea acestor două state, cele patru țări, România, Serbia, Muntenegru și Grecia să răspundă cu mobilizarea generală decretată în aceeași zi la București, Belgrad, Cetinje și Athena.

De altfel abdicarea temporară a regelui Petru și instituirea regienței prințului Alexandru — preluatul al celor ce se vor petrece la 28 Iulie la București — a și avut darul să enerveze cercurile politice din Viena și Sofia și ziarele austriace și bulgare amenințând cu mobilizarea pentru a împiedeca unirea celor două dinastii sârbe.

În urma adeziunii României obținută de țarul Nicolae la Constanța această unire nu va mai putea fi împiedecată intrucât Austria și Bulgaria nu vor putea lupta cu cele patru state și cu imperiul moscovit care a pus la cale această unire și a indicat cum trebuie realizată.

INFORMAȚIUNI.

Arad, 30 Iunie 1914.

Mersul vremii. Institutul meteorologic anunță: la apus ridicare în temperatură, la răsărit ploii cu hurtuni în unele locuri.

Prognostic telegrafic: călduri.

Temperatura la amiază a fost: 20.6 C.

Adresa de răspuns a senatului român la mesaj.

Sire,

Senatul, fericit că tot Majestății Voastre i-a fost dat să deschidă și a patra constituantă, roagă pe Atotputernicul să Vă dăruiască încă zile cât de multe și senine pentru a Vă putea bucura de roadele neobositei munci ce depuneți pentru propășirea țării.

Chemat ca împreună cu adunarea deputaților și în acord cu guvernul Majestății Voastre să revizuiască unele din dispozițiunile constituției, Senatul are conștiință deplină de însemnătatea problemelor puse în discuțiune și va depune toate silințele pentru ca în liniște, cu chibzuință și cumințenie, dar cu hotărâre, să le dea soluțiunile cele mai înțelepte și să întărească temeliele statului prin respectarea drepturilor și armonizarea intereselor legitime.

Sire,

Incredințarea ce Majestatea Voastră ne dă despre întărirea bunelor noastre raporturi cu toate statele ne este o prețioasă garanție că ne vom putea în pace îndeplini misiunea ce țara ne-a încredințat.

Vizita pe care au făcut-o Majestăților Voastre Majestățile lor împăratul și împărăteasa Rusiei împreună cu familia imperială a produs o vie mulțămire întregii țări. Ea a fost o dovadă strălucită nu numai a puternicei afecțiuni de care Majestatea Voastră și familia regală se bucură, dar și a relațiilor amicale dintre cele două state și a înaltei situațiuni dobândite de regatul român în Europa sub înțeleapta conducere a Majestății Voastre.

Iubitori de pace, de care avem atâtă nevoie pentru liniștita propășire a țării, suntem îndreptățiți să guvernul Majestății Voastre să continue să vegheze la menținerea echilibrului sta-

bilizat în Peninsula Balcanică vara trecută cu atâtă jertfe.

Pentru aceasta el va putea întodeauna pune temelii pe avântul țării și pe recunoscutele virtuți ostășești ale poporului român.

Să trăiți Sire!

Trăiască Majestatea Sa regina!

Trăiască familia regală!

Examenele la calificare inv. la seminarul din Arad. Sâmbătă terminându-se examenele de calificare învățătorească la institutul pedagogic din Arad, dintre 33 candidați preparanți și 10 teologi absolvenți au trecut examenul 25 de inși, iar 8 inși au fost respinși din câte 1—2 studii pentru examenul de corigență care se va ține în luna lui Decembrie.

Aniversarea de 25 de ani dela moartea poetului Eminescu va fi comemorată de „Societatea scriitorilor români” din București cu prilejul serbărilor ce le dă în grădina Cișmigiu în zilele de 4, 5 și 6 Iulie v. Tot ce are țara mai cult va lua parte la aceste serbări comemorative, menite să reînvie în deplina ei strălucire figura uriașă a celui mai mare scriitor român, cântărețul duos al dragostei poetul suferințelor și deopotrivă al speranțelor noastre. Vor merge să sărbătorească pe Eminescu, Românii din toate unghiurile regatului cât și din țările învecinate și cu toții vor sărbători pe poetul neamului nostru, care cu toate că mort acum 25 de ani, e mai viu în sufletul nostru și mai tânăr decât ori și când.

D. N. Dumitrescu-Câmpina, directorul ziarului „Universul” din București a fost decorat din partea regelui Constantin al Greciei cu ordinul „Măntuitorul” în gradul de comandor.

Dela Ordul sf. Vasile cel Mare. Cu datul de 30 Iulie st. n. 1914 se scrie concurs pentru cei ce doresc să îmbrățișeze viața monahală în ordul sf. Vasile cel mare, reînactivat în Mănăstirea Prislopului din dieceza Lugojului.

Cei ce ar dori să îmbrățișeze acest stat de viață, au să-și înainteze rugărilor însoțite de următoarele documente:

1. Atestat de botez.
2. Testimoniu de maturitate.
3. Atestat de moralitate dela oficiul parohial competent precum și dela cathetul institutului unde a terminat școlile medii.
4. Atestat despre starea sanitară.
5. Declarația că nu au datorii.
6. Declarația părinților că se învoesc la acest pas al fiului lor, și că nu sunt avizați la sprîjinul lui material.

Rugărilor provăzute cu documentele aci înșirate sunt a se înainta la adresa Preaveneratului Ordinariat din Lugoj, sau la adresa Păr. Leon I. Manu, egumenul sf. Mănăstiri a Prislopului (u. p. Hátzeg), care bucuros servește cu lămuririle ce i se vor cere.

Ciumă în Alexandria (Egipt). Din Alexandria (Egipt) se anunță că acolo a izbucnit o epidemie de ciumă. Se lucrează din răspuțeri la combaterea flagelului.

Noii cuirasate turcești. Se confirmă știrea din Constantinopol despre plecarea vaporului turcesc „Reşid” cu 1200 marinari și 200 ofițeri turci pentru luarea în primire a celor două dreadnoughturi, cari au fost construite pe un șantier englez, pe socoteala Turciei.

O sufragetă încearcă să atenteze la viața regelui Angliei. Se anunță din Londra că regele George vizitând zilele trecute stabilimentele industriale din Derbyshire și Nottinghamshire, cu această ocaziune un detectiv a observat că o doamnă tânără care purta o geantă, se apropiase în mod suspect de tribuna regelui. Doamna în chestie a fost arestată și transportată la poliție, unde s'a stabilit că se numește Irene Casey sufragetă urmărită de polița din Londra. Sufrageta a mărturisit că a voit să așeze materii explozibile sub tribuna regelui. Geanta conținea 4 pachete cu materii explozibile, 4 metri fitil, 2 lămpi electrice, 1 sticlă cu benzină și diferite scule.

La sfârșitul interogatorului sufrageta a negat toate declarațiile făcute mai înainte.

Intelligența română din Beclean și jur aranjează petrecere cu joc la 12 Iulie n. c. în sala școalei gr. cat. române din Beclean. Venitul cu-

rat este destinat pentru edificarea bisericii gr. cat. din localitate.

Angajamentele postale, telegrafice ale României cu statele balcanice. In „Monitorul oficial român” de ieri a apărut legea și aranjamentele postale, telegrafice și telefonice particulare încheiate la București, între România și Serbia; România și Grecia; România și Muntenegru; România și Bulgaria.

Aniversarea nașterii prințului Danilo al Muntenegrului. Azi, Marți, a fost sărbătorită în Cetinje aniversarea nașterii principelui moștenitor Danilo al Muntenegrului. Prințul Danilo s'a născut în anul 1871.

Prințul S... din Moldova obișnuia să petreacă, în fiecare an, câteva luni de primăvară și vară la Paris dimpreună cu familia și o credincioasă, veche femeie de casă.

Prințul locuia la Paris un apartament la etaj; iar de desubt se găsea o măcelărie foarte elegantă.

Intr'o noapte femeia aceea de casă neputând dormi, se sculă și ieși într'o verandă, ce da în curtea de menaj și de unde ea vedea tot ce se petrece fără să fie văzută. Intr'o vreme o forfo-teală neobișnuită și niște curioase lătrături de cogeamite dulăi o făcură atentă. Spre mirarea ei băgă de seamă că niște oameni au adus legați câțiva câni mari, pe cari i-au băgat într'o odaie în care se făceau preparative de tăiere.

Femeia deschise și mai mult ochii în patru și văzu cu groază cum toți câinii au fost omorâți pe înfundate, jupuți; iar după ce capetele și peile au fost dosite, câinii au fost atârnați în cârlig spre a fi vânduți drept carne de vițel proaspătă.

Scârbită și înspăimântată, femeia abia aștepta să se facă bine ziua și să fie sunată și alergând înaintea conifei, îi povesti pe nerăsuflăte toată întâmplarea, jurându-se pe toți sfinții din calendar, ca să i se ia graiul și luminile ochilor, de va mai gusta ea cât o sta la Paris, carne de vacă ori de vițel.

Se zice că acei măcelari de câni dela Paris au primit o pedeapsă exemplară pentru tentativa lor, căci prințul aflând s'a grăbit să comunice poliției și făcându-se cercetări s'a descoperit infamia.

Fraude la ministerul de instrucție din România. Ni se scrie din București: La ministerul cultelor și instrucției publice s'au descoperit mari fraude săvârșite de către un șef de birou în complicitate cu un fost secretar al liceului Sf. Sava. Fraudele descoperite până în prezent sunt în valoare de 47 mii lei, și autorii sunt Edgard Ghenovici și Oscar Lăzărescu.

Edgard Ghenovici a funcționat ca șef de birou la ministerul cultelor aproape zece ani, iar Oscar Lăzărescu a fost mult timp secretarul liceului Sf. Sava. Cel de al doilea falsifică state de lefuri, iscă-lind în fals numele diferiților profesori dela liceul Sf. Sava și le trimitea celui dintâi ca să le încaseze.

Edgard Ghenovici luase drumul spre Oltenita cu intenția de a trece în Bulgaria. Ajungând în Oltenita a tras la un hotel și de acolo, pe seară, s'a dus la o berărie. În berărie a făcut cunoștința unei femei cu moravuri ușoare, cu care s'a apucat să chefulască. La miezul nopții Ghenovici a intrat cu însoțitoarea lui într'un șantân. În timpul când chefulia poliția l'a arestat.

Oscar Lăzărescu care de asemenea a fugit nu a fost prins până azi.

Mulțămită publică. La concertul împreună cu piesă teatrală ținut a doua zi de Rosalii, cu ocaziunea sfințirii de biserică din Sat-Chinez au binevoit a da următorii domni suprasolviri, prin care le exprimăm tuturor mulțămirea noastră:

Dr. Petru Morariu 2 cor., Vichentie Radu preot 1 cor., Ioan Petri comerciant 5 cor., Dușan Ivanov 1 cor., Liuba Rachin 1 cor., Adrian Moldovan 1 cor., Nicolae Șteviu 2 cor., Sima Guirici 50 fil., Chiril Laziu 50 fil. — Comitetul aranjator. (Co 2233—1).

Știre medicală. D. Dr. med. univ. Tămășdan specialist în dantistică a călătorit pe mai multe săptămâni din Arad. (Ta 2230—3)

x **In atențiunea bolnavilor!** Balsamul Mittelmann pentru stomac încetează în scurtă vreme lipsa de apetit, incuierea scaunului, durerile de cap, cărceii de stomac, arderea de stomac, apoi tot felul de boale de intestine, luând de 3 ori pe zi, înainte de mâncare, câte o lingură cafea. **Prețul 2 coroane.** Pregătește și expediază: **Eugen Mittelmann, farmacie la „Leul de aur” în Ungvár, str. Nagyhíd-u.** (Mi 1621)

Ultima oră.

RĂȘUNETUL ATENTATULUI.

Țarul Rusiei a rămas adânc impresionat când i s'a adus la cunoștință asasinarea perechei moștenitoare. Tarevna a leșinat, iar de atunci plânge mereu având crize de nervi.

Ziarele rusești făcând necrologul clironomului scriu că el a fost un mare germanofil și nu i-a iubit pe slavi.

Ziarul englez „Standard” invinueste pe Ruși cu acest atentat, spunând că Rusia are influență decisivă în politica Sârbiei; ea a organizat și „Liga militară” sârbească, care terorizează și la care duc firele atentatului din Sarajevo.

Regele Carol al României împreună cu toți miniștrii români și-au exprimat condoleanțele la consulatul austro-ungar din București. De asemenea s'au trimis telegrame de condoleanță și contelui Czernin, care de prezent e la Sinaia.

Parlamentul austriac nu va fi convocat, deoarece s'a hotărât ca deputații să-și exprime condoleanțele prin delegați.

Impăratul Wilhelm al Germaniei va participa la înmormântare cu puțină suită, fără al cerceta pe monarhul nostru, căruia prin prezența sa nu voiește să-i potenteze durerea.

Saborul croat a ținut azi după amiazi o ședință care a trebuit închisă din cauza marelui scandal ce a izbucnit. Deputații croați strigau: Jos Sârbia, Piară atentatorii! În fața saborului s'au adunat o mulțime imensă de oameni, cari manifestau în contra Sârbilor, pe cari îi cred de organizatori ai atentatului și exceselor din Bosnia. Intreg orașul Zagreb e în fierbere.

În cercurile politice berlineze se afirmă că atentatul e denatură politică și firele lui duc la Belgrad. Se crede că se va face și intervenție diplomatică, pentru ca Serbia oficială să se clarifice.

Ministrul comun de finanțe cavalerul Bilinszky a fost primit azi după amiazi în audiență la Maj. Sa, care l'a făcut responsabil pentru atentatul din Sarajevo. Ministrul și-a dat imediat dimisia, însă M. Sa deocamdată nu i-a primit-o.

ȘEDINȚA CASEI MAGNAȚILOR.

Casa magnaților a ținut astăzi după amiazi la 4 ore o ședință, în care viceprezidentul Béla Vavrik, caracterizează pe moștenitorul de tron, propunând să i se exprime regelui condoleanțe protocolare din incidentul doliului care a ajuns monarhia întregă cu moartea prematură și silnică a clironomului. Maj vorbește primarele Csernoch în numele clerului. Magnații ascultă ambele vorbiri sculți în picioare.

ZILE DE GROZĂ ÎN BOSNIA.

In urma atentatului, în Sarajevo și împrejurimi e completă anarhie. Croații și muzulmanii demonstrează împotriva Sârbilor, pe cari îi atacă, devastează prăvăliile în proporții tot mai mari. Excesele se generalizează. Azi au fost încaerări sângeroase la Mostar și Pravra. Mai mulți redactori dela ziarele sârbești au fost arestați și dați judecării pentru că au îndemnat populația la răscoală. O mulțime de indivizi suspecti au fost arestați; la aceștia s'au aflat muniții revoluționare sârbești și explozibile.

Gubernorul Poțjorek va demisiona fiindu-i situația compromisă.

Transportarea cadavrelor s'a făcut cu cea mai mare precauție, deoarece se svonise că se plănuește atentat și împotriva trenului. Afirmativ în urma cercetărilor s'a constatat, că în cincisprezece locuri era plănuit atentatul împotriva perechei moștenitoare: atât în Sarajevo cât și pe linia ferată pe unde erau săui călătorească.

Noaptea târziu primim știrea că sub starea de asediu în Bosnia s'a făcut ordine. Starea de asediu se prelungește pe timp nehotărît.

TESTAMENTUL MOȘTENITORULUI DE TRON.

Astăzi la amiazi, la dorința expresă a M. Sale a fost deschis testamentul moștenitorului de tron. Intreaga avere de vre-o 50 milioane o moștenesc cei trei copii ai săi. Asupra copiilor va trece și asigurarea făcută de perechea moștenitoare la niște societăți olandeze.

ECONOMIE.

Bursa de cereale din Budapesta.

(După 50 kgr.)

	— 30 Iunie.
Grâu pe Octomvrie	12,64
Grâu pe Aprilie 1915	12,81
Secară pe Octomvrie	9,10
Ovăș pe Octomvrie	7,51
Porumb pe Iulie	7,30
Porumb pe August	7,48
Porumb pe Maiu 1915	7,25

POȘTA REDACȚIEI.

I. R. student în teologie, Vurpod. Nu aflați că am putea considera de inutilă rugarea Dv. de a vă da adresa lui Szegeszku??

I. St. preot în Bocea-Română. Legea izlaurilor s'a publicat în text românesc pe coloanele „Revistei Economice” din Sibiu. Numerii nu îi putem indica mai aproape. „Foaia Oraviței” reproduce tocmai acum. Textul maghiar îl găsiți în ori care librărie. Nu peste mult va ieși de sub tipar și broșura dlui Dr. Pompiliu Cioban, avocat în Timișoara. Alreșai-vă dânsului, sau dlui Dr. Ștefan C. Pop, care a luat parte la colaborarea proiectului de lege.

B. N. Dv. ați dori o intransigență, care se manifestă în injurături, noi însă profesăm o intransigență de idei, care se manifestă în ton de demnitate.

Spada Sibiu. Dela mijloc incolo, deviați rău, de aceea numai la rubrica noastră neserioasă incăpe!

POȘTA ADMINISTRAȚIEI.

Petru Ardelean, Oșand. Am primit 7 cor. în abonament până la 30 Sept. a. c.

Redactor responsabil: Constantin Savu.

Dr. BALÁZS EMIL
institut pentru consultațiuni medicale,
TIMIȘOARA-centru Palatul Dauerbach.

Operează și vindecă boli de piele și sexuale cu razele Röntgen
Operarea polipilor și a altor formațiuni cu aceleași raze. Electroliză.
Metode electrice de vindecare. Massage electrică. Vindecarea
boilor de beșică prin electricitate. Consultațiuni pentru ope-
rare și boli de piele dela 8—9 ore a. m. și dela 2—5 p. m.
Celor din provinci cărora se recere îngrijire mai îndelungată le
stă la dispoziție camere confortate anume. (Ba 927—60)

Noutăți literare și muzicale

De vânzare la: „Librăria Concordia” Arad, str. Deák-Ferenc nr. 20.

— Premiate de Academia Română: —

1. D. D. Pătrășcanu. *Timotheu Mucenicul*. Prețul Cor. 2.—

2. E. Lovinescu. *C. Negruzzi, viața și opera lui*. Cor. 2.—

3. M. I. Chirițescu. *Răsaduri, nuvele*. Prețul Cor. 2.—

Pentru porto să se adauge de fiecare carte 20 fil.

N. Rădulescu-Niger. *Viața sbuciumată*. roman. Prețul Cor. 1.50.

N. Rădulescu-Niger. *De vorbă 'n sat*. In memoria lui Spiru Haret. Prețul 50 fil.

Al. Cazaban. *Ce nu se poate spune*. Cor. 2.—

C. Sandu Aldea. *Pe marginea*. Cor. 2.—

Bibl. Minervei nrul 155 E. de Amicis. *Vechiul Serditiu*. Trad. de N. Pandelea. Prețul 30 bani.

Dr. Valeriu Seni. *Critica unei lecții. Indrumări practice*. Retipărire din „Foaia școlastică”. Se vinde în favorul fondului unei excursiuni școlare. 60 fil. + 10 fil. porto.

Ioan Al. de Lemeny. *Poezii*. Cu o prefață de G. Coșbuc. Prețul Cor. 1.50.

Tudor D. Ștefanescu, profesor la Liceul Carol I. *Cucerirea Galilei de către Romani*. Memoriile lui C. Iulius Caesar și Aulus Hirtius. Trad. din limba latină. Prețul Cor. 2.50.

„Convorbiri Literare” Nr. 1—2—3—4. Prețul unui număr Cor. 1.75.

„Flacăra” nrul 33. Prețul 20 fil.

N. Iorga. *Portul popular românesc*. Lecție ținută la Cursurile de vară. Cu mai multe ilustrațiuni. Cor. —.75.

N. Iorga. *Să părăsim ortodoxia?* Cor. —.60.

„ ” *Pagini despre Basarabia de astăzi*. Cor. 1.50.

N. Iorga. *Mănăstirea Hurezului*. Desvoltarea și viața ei. Cor. —.75.

N. Iorga. *România, vecinii săi și chestiunea orientului*. Cor. 1.25.

N. Iorga. *Basarabia noastră*. Scrisă după 100 de ani dela răpirea ei de către Ruși. 2.—

N. Iorga. *Chestiunea Dunării* (Istorie a Europei răsăritene în legătură cu aceasta chestie.) Lecții ținute la Școala de Războiu. Cor. 5.—

N. Iorga. *Chestiunea Rinului*. Cor. 5.—

„ ” *O geneologie a Basarabilor* (Insemnări critice). Cor. —.20.

Enescu Stâlpeni. *Proverbe și maxime indiene*. Traducere în versuri cu note explicative culese din literatura indiană, precedată de o schiță asupra poporului indian și literaturii lui, cu o prefață de A. C. Cuza. Cor. 1.—

Gr. G. Petrov. *Poveste*, traducere din rușește. Prețul Cor. —.50.

G. Asachi. I. Eliade Rădulescu. C. Bălăcescu și A. Donici. *Fabule alese*. Cor. —.40.

Pr. Seb. Părvulescu. *Biserica noastră națională în raport cu celelalte confesiuni*. —.50.

C. Dion. *Rolul bisericii în viața noastră națională*. Părerii exprimate în conferințele pastorale din Botoșani. Cor. —.40.

G. Coatu-Cerna. *Momente vitejești*. Schițe din timpul războiului. Cor. —.50.

Maria Maorodin. *Poezii (din hârtiile unei moarte)*. Cu o prefață de N. Iorga. Cor. —.75.

D. N. Ciotori. *Calea Robilor*. Cor. 1.50.

Maurice Maeterlinck. *Ciclu morții*. (Interior. Oaspele nepoftit. Orbiu). Trei drame traduse de A. T. Stamatiad. Cor. 1.25.

Legea nouă despre alegerea deputaților. Indrumări pentru poporul român. Cor. —.50.

Noua lege pentru alegerea deputaților. În-vățătură și îndemnuri pentru sătenii noștri. Cor. —.20.

Dr. A. Sădean, profesor. *Date nouă despre Gheorghe Lazăr*. Cu o ilustrațiune. Cor. 1.—

Dr. A. Sădean, profesor. *Apostolatul primilor profesori ai preparandei noastre*. Cor. —.60.

Selma Lagerlöf. *Legendele lui Isus Hristos*. Trad. autorizată după original de D. N. Ciotori. Cor. 1.—

Stefan Bodiș, profesor. *„Plevna internă”*. Cor. —.40.

Pr. I. C. Beldie. *La cislă*. Cor. —.30.

M. Lungianu. *Zile senine*. Prețul Cor. 1.50.

N. Bălcescu. *Istoria Românilor sub Mihai Vodă Viteazul*. Prețul Cor. 2.—

Lamartine. *Raphael*. Traducere. Bibl. Minervei nrul 151—152. Prețul 60 fileri.

N. Iorga. *Istoria statelor balcanice* în epoca modernă. Lecții ținute la universitatea din București. Prețul Cor. 3.50.

Vasile Goldiș. *A nemzetiségi kérdéssröl*. Prețul Cor. 1.

Contribuțiuni istorice privitoare la trecutul Românilor de pe pământul crăesc. Carte edată la inițiativa și sub îngrijirea dlor: Dr. I. Puscaș, I. Preda, Dr. L. Borcea, Dr. I. Lupas, Dr. I. Mateiu, și Dr. S. Dragomir. Prețul Cor. 4.—

Vitejile lui Mihai Vodă documente publicate de Nerva Hodos. Prețul Cor. 1.—

Dr. Sebastian Stanca. *Pocății*. Studiu pentru combaterea sectei pocăților. Prețul Cor. 4.

I. Ghetie. *Dicționar maghiar român*. Prețul Cor. 10.—

I. Ghetie. *Dicționar român-maghiar*. Prețul Cor. 6.—

I. Iorga. *Chestiunea Rinului*. (Istorie a Europei apusene în legătură cu această chestie). Lecții ținute la școala de războiu. Tipărite după notele stenografice ale dlui H. Stahl, pentru folosul elevilor săi. Prețul Cor. 5.—

Dr. Dionisie Moldovan, adv. în Sibiu. *Advocatul popular*. Indreptar pentru poporul român. Prețul Cor. 2.50.

N. Pora. *Intre viață și moarte*. Nuvele. Prețul Cor. 2.—

Alex. Ciura. *Foiletoane*, (1907—1910). Prețul Cor. 1.60.

Eugen Revent. *Cântecul neamului*. Poezii. Prețul Cor. 2.—

B. Katargiu. *Discursuri parlamentare*. Prețul Cor. 3.—

A. Herz. *Bunicul*. Comedie în 3 acte. Prețul Cor. 2.—

Erdélyi (Aradi) Victor. *Catarina Doamna noastră*. Prețul Cor. 5.—

Erdélyi (Aradi) Victor. *A 400 éves per*. Prețul 30 fil.

Erdélyi (Aradi) Victor. *Lukács László arcképe*. 50 fileri.

Erdélyi (Aradi) Victor. *Magyar kulturképek*. Prețul 50 fil.

Erdélyi (Aradi) Victor: *A rutén skizmapör*. Cor. 1.50.

Dr. I. Drăgescu. *Pro Patria*. Povestire despre începutul și menirea neamului românesc. Prețul Cor. 3.—

M. Sadoveanu: *Floare ofilită*. Roman. Prețul cor. 2.—

A. C. Galotescu-Neicu: *Câteva povestiri de Maupassant*. —.50.

Note pentru voce și pian.

Gilbert, *Valsul Suzanei* (Suzana vals) Cor. 2.— (voce și piano)

A. Bena. *Nu m'abandona*. Ediția II-a. Cuvinte de Dr. A. Vasile. Pentru o voce și pian. Cor. 1.20.

Pflügl Egon. *Farmecul valurilor* Cor. 3.—

Caudela, *Sergentul*, celebra baladă (Penes Curcanul) Cor. 2.50 (voce și piano)

Castaldi, *La arme* Cor. 1.50

Mureșianu, *Deșteaptă-te Române* —.50.

Schelet, *Ce te legeni codrule* Cor. 1.—

Rudolph, *Aseară în grădina* Cor. 1.—

Paschill, *Cine n'are dor* Cor. 1.—

Vels, *Vezi rândunelele se duc* Cor. 1.—

Vasiliu, *Freamătul zăvoiiului*, Horă Cor. 1.—

„ *Mai părăsit*, Idilă Cor. 1.50.

Ștefănescu, *De-aș săruta*, Cor. 1.—

Ionescu, *Ecoul Munților*, Cor. 1.—

Beuvaș, *Dorința*, Cor. 1.25.

Stern, *Banul Mărăcine*, —.50.

Album de arii și dansuri naționale Cor. 3.—

Hübsch, *Imnul Național*, Cor 1.—

A. Bena, *Uvertură națională*. Estrasul pentru pian, Cor. 2.50.

A. Bena, *Ave Maria*. Estrasul pentru pian Cor. 1.20.

C. Savu. *Dor și iubire*. Colecțiune de cântece pentru cor. Cor. 2.50.

Iustin Cl. Iuga. *Cântece și plângeri*. Compoziții românești pentru canto și piano. (Conținutul: 1. Dorul de țară. 2. Trecut'a bădița dealul. 3. Tu te duci bade sărace. 4. Frunză verde frunzuliță. 5. Cântecul haiducului. 6. Pe sub fereastră curge un riu, romântă). Prețul Cor. 2.—

Iustin Cl. Iuga. *Doine și cântece populare românești*. Voce și pian. II. (Conținutul: 1. Mân-te bade amarul. 2. Val, val, val inimă vai. 3. Duce-m'ăș cu lun'n nor. 4. Lungu-i drumul Clujului. 6. Mor Mărie mor. 6. Oameni fără mintea toată solo din piesa populară „Moise Păcurariu”. 7. Zădărnice romântă populară). Prețul Cor. 2.50.

Ioan Hârșia. *Poeme lirice românești* pentru piano. Vals la minor. Prețul Cor. 2.—

L. Domide. *Însăra-te mărărite*. Legendă de V. Alecsandri. Partea I. Op premiat de societatea pentru fond de teatru român. Parătura de pian. Prețul Cor. 5.—

Tib. Brediceanu. *La sezătoare*. Partitura pentru cânt. și piano Prețul Cor. 8.—

Tib. Brediceanu. *Aurora*. Vals pentru piano. Prețul Cor. 2.—

Tib. Brediceanu. *Viorele*. Vals pentru piano. Prețul Cor. 2.—

Tib. Brediceanu. *Doine și cântece*. Pentru voce și piano, în patru caiete. Prețul unui caiet 4 coroane.

Tib. Brediceanu. *Jocuri românești* pentru piano în 4 caiete. Prețul unui caiet 4 cor.

Tib. Brediceanu. *Doine și cântece*, în 4 caiete. Prețul unui caiet Cor. 4.—

Cuprinsul caietului I. (ed. II-a. Foaie verde, foi de nuc. Cântă puiul cucului. Spune, mândro, adevărat. Vai, bădiță, dragi ne-avem. Bădișor, depărțișor. Cine m'aude cântând. Bade, zău, o fi păcat. Bagă, Doamne, luna 'n nor.

Caietul II. (ed. II-a) Știi tu, bade, ce mi-ai spus. Vino, bade, iar acasă. Năcăjit ca mine, nui. Floare fui, floare trecui. Cântec haiducesc. După ochi ca murele. Trageți voi boi. Cine n'are dor pe vale.

Caietul III. Păsărică mută-ți cuibul. Leagă-nă-te frunzuliță. Turturea din valea sacă. Arde-mite-ai codru des. Ce vii bade târzior. Tu te duci, bade sărace. Foaie verde, foaie lată. Pe unde umblă doru'.

Caietul IV. Pe sub flori mă legănai. Foale verde, pup de crin. Sus în vârful dealului. Mândro, de dragostea noastră. Când treci, bade, pe la noi. Frunză verde, frunzuliță. Auzi mândro, cucu-ți cântă. S'a dus cucul de păci.

I. Vidu. *Moșu la drum*. Pentru voce și pian. Cor. 1.—

„ *Ano, Leano*. cor mixt „ 1.—

„ *Din sezătoare*. cor mixt cu soli „ 4.—

„ *Pui de lei*. cor de voci mixt „ 2.—

„ *Ruină*. Cor mixt „ 1.50

Cuprinsul caietului I. Lugojana. Măzărca. Ardeleana (ca în Banat) I. Pe picior I. Ardeleana I. Brău I. Hora, Ardeleana (ca în Banat) II.

Caietul II. Ardeleana (ca în Banat) III. Ardeleana II. Pe picior II. Țarina. Invărtita I. De doi. Ardeleana III. Brău II.

Caietul III. Brău III. Hațegana. Ardeleana (ca în Banat) IV. Invărtita II. Pe picior III. Ardeleana (Abrudeana) IV. Ardeleana (ca în Banat) V. Brău.

Caietul IV. Hora. Invărtita III. Brău V. Pe picior IV. Din Maramurăș. Danțu. Ardeleana (ca în Banat) VI.

C. Dima. *Cântece populare românești pentru o voce cu acompaniament de pian*. Cu text român și german. Cântecele însemnate cu * numai text român.

1. Mândruță de demult. Cor. 1.—. 2. Jelui-m'ăș și n'am cui. Cor. 1.30. 3. Vai mândruță dragi ne-avem. Cor. 1.—. 4. Hei, cei, măi! Cor. 1.30. 5. De-ar fi trăsniț Dumnezeu. Cor. 1.80. 6. Sub fereastra mândrei mele. Cor. 1.30. 7. O ce veste minunată. Cor. 1.—. 8. Doamne Isuse Hristoase. Cor. 1.—. 9. Leagăn verde. * O inimă 'ntristată. Cor. —.90. 11*. Hop, țurcă-furcă! Cor. 1.—. 12*. Ciobanul. Cor. 1.30.

G. Dima. *Cântece și balade pentru o voce și pian*. Cu text român și german. 1. Dorința. Cor. 1.80. 2. De ce nu-mi vii? Cor. 1.80. 3. Peste vărfuri. Cor. 1.—. 4. Și dacă ramuri bat în geam. 5. Somnoroase păsărele. 6. Știi tu, mândro? Cor. 1.—. 7. Cântecul păstorului. Cor. 1.30. 8. Pe când soarele de vară. Cor. 1.—. 9.

Biată inimă nșelată. 10. Groza, baladă. Cor. 2.70. 11. Hotărîre. Cor. 1.—. 12. Noi trei. Cor. 1.—. 13. Stefan Voda și codrul, baladă. Cor. 1.80. 14. Trădare. Cor. —.90. 15*. Curcile. Cor. 1.30. 16*. A venit un lup din crâng. Cor. 1.75.

Biblioteca pentru toți a 30 fil. numărul.

Nr. 884 Iosif-Goethe: *Dragoste cu toane*. Pastorala într'un act și în versuri.
Nr. 886—7. L. Leger: *Istoria literaturii rusești*.
Nr. 890. Sallustius, *Conjurația lui Catilina*.
Nr. 894. N. Davidescu: *La fântâna Castaliei*. Poezii. Ed. II.
Nr. 901. G. Aslan: *Cultul oamenilor mari*.
Nr. 908. G. Tutoveanu: *Albastru*. Poezii. Ed. II.
Nr. 907. Haralamb G. Lecca: *Moartea lui Sherlock Holmes*. După scrierile lui Conan Doyle.
Nr. 885. Wagner Rich.: *Rienzi*, mare operă tragică.
D. Zamfirescu: *Viață la țară*, roman, nrii 162—5
D. Zamfirescu: *În războiu*, roman, nr. 326—7.
D. Zamfirescu: *Indreptări*, roman nrii 424—5
D. Zamfirescu: *Tan. Scatiu*, roman nrii 259—60
Segur: *Contesa*. Povestiri cu zâne nrii 841—3
Adamescu G.: *Istoria literaturii române* dela început până în zilele noastre, cu portrete, biografii etc. nrii 846—850.
Hoffmann: *Povești morale pentru tinerime* nrii 830—831.
Maupassant: *O viață*, (roman) nrii 523—6.
Maupassant: *Bel-Ami*, (roman) nrii 640—13.
Maupassant: *Tare ca moartea*, nrii 606—9.
Sienkiewicz: *Quo-Wadis*, roman istoric 307—10.
Turgheniev: *Părinți și Copii* (roman), 738—9.
Jules Verne: *Cinci săptămâni în balon*. Descriere de călătorie cu ilustrațiuni 494—498.
A. Candrea: *Dicționar de proverbe și zicători românești* nrii 713—718.
Daudet Alph.: *Jack*, (roman) trad. de H. G. Lecca nrii 726—731.
Gorun: *Știi românește*, nr. 844.
Heyse P.: *Mireasa lui Christ* nrii 858—859.
Alina G.: *Arta de a vorbi în societate și la diferite ocaziuni*, 865—6.
Anestin V.: *Romanul cerului*, Astronomie pentru toți, nrii 775—6.
Mark Twain: *Drepturile femeii* nr. 799.
Hauff Wilh.: *Cerșetoarea dela podul Artelor*, nr. 806—7.
Compayré G.: *Pestalozzi și educațiunea elementară* nrii 768—9.
Burnett Fr.: *Micul Lord* cu num. ilustrațiuni 747—8.
Gauthier Th.: *Moarta înamorată*, nuvele, 743—4.
Dauș Ludovic: *Satana*, (nuvele), 732—3.
Jules Verne: *Ocolul pământului în 80 de zile*. Descriere de călătorie cu numeroase ilustrațiuni, 661—664.
Alexandri: *Poezii populare* (culegere), 443—5.
Densușianu: *Cum și ce povestesc cronicari* nrii 452—3.
Hoffmann: *Povestiri extraordinare*, 458—9.
Dostoiévsky: *Suflet de copil* (nuvele) 509—510.
Bolintineanu: *Elena* (roman original) 243—5.
Goga O.: *Poezii* nr. 286—7.
Bolintineanu: *Manoil* (roman original), 202—3.
Candrea și Densușianu: *Din popor*: Cum grăiește și simte țărânul român, 351—2.
Jane N.: *Nuvele* în 3 volume nrii 305—6, 353—4 și 355—6.

Să se adauge separat 10—20—30 fileri de fiecare carte, ori notă muzicală.

Cereți gratis și franco catalogul Librăriei „Concordia!”

Alte K. K. Feldapotheke

WIEN, I. Stefansplatz 8.

Depozit de toffelul de preparate farmaceutice și cosmetice din țară și străinătate.

CREMĂ HAZELINE. Cel mai probat cosmetic pentru peiele crispată aspră și pentru inflamațiuni de peiele de orice natură. — Tubul costă . . . cor. 2-10 și 1-20

POMADĂ ORIENTALĂ împotriva petelor și plastrurilor de pe față . . . cor. 1-60
La aceeași săpun . . . —70 fil.

PETROSOL fluid împotriva asudării picioarelor efect sigur, prețul . cor. 1-20
(E 1950)

„Crișana“

Institut de credit și de economii societate pe acții în Brad (com. Hunedoara).

CONCURS

Pentru ocuparea unui post de funcționar la centrala institutului din Brad se publică concurs cu termenul de 14 Iulie st. nou 1914, pe lângă următoarele emolumente: salar fundamental anual 1200 cor., 15% adaus de scumpete după salar, 300 cor. bani de evartir la an și tantiemă statutară. După un an de probă respectivul va fi definitivat, înscris la fondul de penziune al institutului și i-se vor acorda 5 cuinevenale à 10% după salarul fundamental.

Dela reflectanți se recere, ca să fie absolvat o școală comercială cu examen de maturitate și să aibe praxă de bancă. Cei cu cunoștințe de limbi vor fi preferiți.

Cererile însoțite de atestate în original sau copie legalizată sunt a se înainta subsemnatei direcțiuni, iar postul este a se ocupa îndată după alegere, sau cel mai târziu la 1 August st. n. 1914.

Brad, la 26 Iunie 1914.

DIRECȚIUNEA.

(Ci 2228)

Caut un substitut

de avocat cu intrare la 1 ori 15 August 1914.

Dr. Iustin Pop, avocat
Deva (Po 2232)

Se primesc

2 învățăcei

într'o prăvălie românească din Arad. Doritorii să se adreseze la adm. ziarului.

(Se 2229)

REVISTA COPIILOR ȘI A TINERIMEI

Apare în fiecare Sâmbătă.

EDIȚIA DE LUX.

Pe un an . . . lei 10.—
Pe o jumătate an . . . 5.—
Pe 3 luni . . . 2.50
Nu se vinde cu numărul.

EDIȚIA POPULARĂ.

Pe un an . . . lei 5.—
Pe o jumătate an . . . 2.50
Pe 3 luni . . . 1.25
— 10 bani numărul. —

Peste hotar abonamentul se ureă cu lei 2.50 pe an la amândouă edițiile.

Redacția și Adminisirația:

BUUREȘTI, Calea Victoriei Nr. 41, Catul IV (Ascensor). — TELEFON: 42—16.

Abonații ei devin, din număr în număr,

mai cuminiți,
mai veseli,
mai drăguți.

Cereți număr de probă gratuit
41, Calea Victoriei în București.

(Re 2231)

S'a fuit cu viața!

Pentru că noul remediu din Fiume e o atare invențiune de sistem nou care omoară cu siguranță pe cel mal de nesuferit și uricșos dușman ai femeii de casă, cari sunt insectele de bucătărie.

„DEGANIN” e neapărat de lipsă și la economia de câmp că nimicește păgubitoarele insecte și furnici.

„DEGANIN” e pentru fiecare grădinar un așa artichiu indispensabil ce salvează plantele și cu deosebire rozele le eliberează de stricăcioșii paraziți (păduchi de roze).

„DEGANIN” nu-i iertat să lipsească din nici o Cofetărie, Covrigărie, Magazine etc., pentru că prin aceasta ajunge fiecare proprietar la curățenia dorită.

1 kg. „DEGANIN” și 4 kg. Cafea se trimite francat. — Speditiuni de „DEGANIN” dela 5 kg. în sus se expediază francat.

Modul de folosit gratis. — Se caută Agenti.

— — 1 kgr. numai 2 cor. — —

1 kgr. Cafea fină și aleasă numai 2 Cor. 80 fileri.

1 kgr. Cafea fină mărgelile numai 3 Cor. 20 fileri.

1 kgr. Cafea Cuba cea mai fină 3 Cor. 60 fileri.

Prețurent gratis!

F. A. DEGAN. — Fiume.

SCRISORI DE RECUNOȘȚINȚĂ

Nr. 14516/1913.

Spectabilă Firmă

F. A. Degan

Fiume.

Vre-o câteva despărțăminte, dar cu deosebire culina Institutului nostru era de un timp încoace de dreptul infectat de svabi, spre a căror stărpire n'a folosit nici unul din praveriile comune. Din întâmplare un amic al nostru ni-a amintit de invențiunea D.-V. cu care de asemenea am făcut probă și spre marea noastră surprindere praful D.-tale ne-a curățit toate localurile și ne-a scăpat de uricșosii gândaci. În toată conștiința putem recomanda ori cui produsul Dv., ca remediu excelent în toată privința și de un rezultat sigur.

Direcțiunea Spitalului Civil—Fiume

Dr. Schlich, director.

Rog a-mi trimite 6 pachete „Deganin”. Am făcut experiența celor ce mi-ai mai furnizat și rezultatul satisfăcător este spre lauda produsului D-v.

Alexandru Constantinescu

Ministrul Agriculturii și Domeniilor. București.

Am folosit praful „Deganin” ordinar la D-ta în apartamentele unei case de ale mele de închiriat și cu bun succes... I-am folosit și la stărpirea păduchilor de roze, — ba chiar și la insectele produse de mucezeală... și preste tot locul a folosit

Debreceni Lajos

Cavaler al Ordinului Francisc Iosif, fabricant de cărnați și salamă în Debrecen.

Vă rog mai trimiteți-mi 5 kgr. de praful „Deganin”, am fost tare satisfăcut cu expediția precedentă. Praful lucră cu efect.

Berthold Frenz și Ilul, cofetărie și Cafea Sibiu.

FISCHER BÉLA,

fotograf,
FĂGĂRAȘ — (FOGARAS),
piața cetății.

Prețurile fotografiilor cele mai moderne, măriți de fotografii familiare, grupuri și tablouri după orice fotografie vocea, cu proiecție cele mai ieftine. Execut cărți poștale cu fotografii, fotografii pe porțelan pe pietrii monumentale, după orice fotografie. P. 1914

Comandele din provincie se execută prompt și conștiințos.

Premiat Expoziția internat. de modă, Paris 1911: Grand Prix și med. de aur
Expoziția univ. din Roma 1911: Grand premiu și medalia de aur

La
„Croitoria universală”

I. PETRAȘCU

SIBIIU, Str. Cismădiei 30
Telefon nr. 172.

: Croitorie civilă și militară :

Mare depozit de stofe engleze și indigene, precum și totfelul de articole militare. (1845—80).

CELE MAI EXCELENTE

CEASURI DE TURN

(Pa 2103)

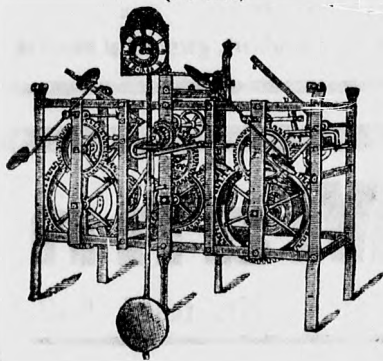
execută din oțel, fier și aramă precum și repararea precisă a acestora pe lângă garanță.

Papp Kálmán

fabricant de ceasuri pentru turn

Temesvár-Gyárvaros, Fő-u. 34

— Prospecte gratis. —
La dorință merg pe cheltuiala mea la fața locului. —

prima fabrică ardeleană de matrațe, de sârmă, de stofă, de sârmă pentru garduri și matrațe cu coardă.

Cluj (Kolozsvar)

Egyetem-utca 7 și Petőfi-utca nr. 13.

(Le 1788)

Oferă țesături de sârmă, garduri și porți de gală pentru grădini, păduri, vii, morminte etc., sârmă pentru garduri la curtea de galițe, matrațe de sârmă cu prețuri convenabile, deja dela 30 fil. în sus. Prețurent ilustrat cu provocare la ziarul acesta se trimite gratis și franco.

CEL MAI MODERN INSTITUT TIPOGRAFIC ROMÂNESC DIN UNGARIA ȘI TRANSILVANIA

„CONCORDIA”

SOCIETATE PE ACȚIUNI

ARAD,

STR. ZRINYI NRUL 1/a.

Fiind aprovizionat cu cele mai moderne mașini din străinătate și patrie, ca: *mașini de cules, mașini de tipar, mașini de tăiat și mașini de vărsat oligoie*, precum și cu cele mai moderne litere, primește spre executare totfelul de *opuri, reviste, foi, placate, registre, tipărituri pentru bănci și societăți, precum și tipărituri advocaționale, invitații de logodnă, cununie și pentru petreceri*. Anunțuri funebrele se execută cu cea mai mare urgență. Se execută tot felul de lucrări de aceasta branșă dela cele mai simple până la cele mai fine. — Executare promptă. — Prețuri moderate.

Ha 2186

F. HACK

mecanic

Sibiu-Nagyszeben, Dragoner-wache nr. 2.
lângă WILHELM ANDREE.

Execută totfelul de lucrări în branșa aceasta și anume: *mașini de cusut, biciclete, gramofone, aparate cinematografice, aparate fotografice, instrumente speciale și brevetate, precum și introducerea curentului electric și rețea telefonică.*

Serviciu prompt și conștiințos. :: :: :: Prețuri ieftine.

Prima specialistă vieneză de corsete

JOSEFINA BINDER

LUGOJ, strada Bonnaz numărul 13.

(Bi 2197)

Imi iau voia a atrage luarea a-minte a onor. dame din Lugoj și împrejurime asupra corsetelor mele fără balene, cari formează o talie frumoasă, fără de a strânge sau apăsa.

Ajunge o singură încercare pentru a se convinge despre bunățatea acestora. Prețul e foarte convenabil, cel mai ieftin deja **8 coroane.**

Recomandându-mă deosebitului sprijin, semnez cu distincție stimă și considerație, gata de a servi on. public.

JOSEFINA BINDER.

Fiecare corset este produsul meu propriu și nu marfă de fabrică. Se efectuează corsete și corsete după măsură.

Corsete pentru ținută dreaptă, bandage de dame pentru anumite stări, pentru vătătură și altele se găsesc aici în mare asortiment

Se primesc reparații și se efectuează — ieftin.

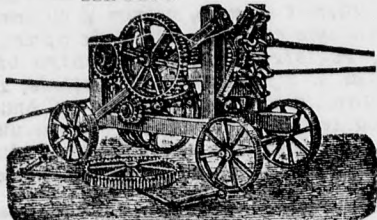
INȘTIINȚARE.

Aduc la cunoștința on. public, că mi-am amplificat atelierul de croitorie cu un magazin de haine gata pentru băieți și copii cu mantale de tranzițiune și mantale de gumă. — Prețuri fixe convenabile. — Serviciu prompt. — La dorință în provincie trimet mustre.

Roagă binevoitorul sprijin:

HIRSCH ANTAL, croitor domnesc **ARAD, Andrassy-tér nr. 22.**

Ha 1877

Mașini **funării** și unelte ca specialitate de pentru ani îndelungați se execută solid în fabrica de mașini

ADAM HAUK
APATIN. UNGARIA.

Cu modele stau cu plăcere la dispoziție.

CORNEL JUCU

mare stabiliment
pentru aranjamente moderne
de școale și bi-
serici. ::

LUGOS,

strada Hunyadi nr.
11 și str. Corvin 9.

Telefon 24.

Ja 762

Cele mai bune oroloage, cele mai solide și cele mai moderne juaericale atât pe bani gata, cât și în rate pe lângă cheazăie de 10 ani cu prețuri ieftine, livrează cea mai bună prăvălie în aceasta privință în întreaga Ungaria

Ba 1465

Brauswetter János,
orologier în Szeghedin (SZEGED).

Catalog cu 2000 chipuri se trimite gratuit.

Notez, că numai aceia vor primi catalogul gratuit, cari îl cer cu provocare la ziarul »Românul«, (adecă scriu că a cetit anunțul în »Românul«).

Correspondențele se fac în limba maghiară, germană și franceză.

Sanatorul Dr. Mann

Arad, str. Kazinczy 10. :: Nr. telef. 532.

Se va deschide în 15 Iulie n. Institut de cură aranjat conform celor mai stricte pretențiuni al științei medicale moderne, care în urma poziției sale e absolut scutit de sgomot și de praf. Toate camerele bolnavilor răspund spre o grădină frumoasă. Terase închise și deschise. Sală excelentă de operații, camere aparte, laborator Röntgen, — chimic și — microscopic.

Fiecare bolnav își alege pe medicul curant.

Inspecție medicală în permanență. Prețuri moderate. În sanator se primesc pentru cură — afară de alienați și de cei cari suferă de boale inficiante de puroae, precum și slăbănogi în urma boalelor cronice — orice altfel de bolnavi. Anunțări se fac dela 1 Iulie n. Detalii dă cu plăcere prin telefon sau în scrisoare.

(Ma 2214)

Dr. ADOLF MANN.